

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1939. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 20.
VIII. évfolyam, 278. szám.

Péntek

A Stelani olasz távirati iroda szerint:

Róma nem vállalkozik hiábavaló békeltetésre

Az új londoni olasz nagykövet bemutatkozó tisztelgése — Megkezdődött Stockholmban az északi államfők értekezlete — Moszkva bizik az orosz-török megbeszélések további folytatásában — Chamberlain újabb beszámolója az alsóházban — Alkotólag lemond Churchill haditengerészeti miniszter

(KOPPENHÁGA.) (Dunaposta.) Keresztély dán király Helsinborgon és Helsinborgon keresztül elutazott a skandináv államok államfőinek tegnap megkezdett tanácskozására. A dán királyt Munch külügyminiszter is elkísérte útjára.

(OSLO.) (Dunaposta.) VI. Haakon király a tegnapi napon szintén elindult a skandináv államok nagyfentosságu értekezletére, amelyen a világbéke megteremtésének lehetőségét a skandináv államoknak a háborús eseményekkel kapcsolatos magatartását beszélik meg. Az uralkodót elkísérte útjára Koht külügyminiszter is.

A SVÉD KÜLÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

(STOCKHOLM.) (Havas.) Sandler svéd külügyminiszter a tegnap megkezdődött stockholmi államfői konferenciával kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette: „Az a négy államfő, aki népe érdekében még egy kísérletet tesz arra, hogy az északi államok semlegességét megővhesse, nemcsak azt az öt államot képviseli, amelynek nevében tárgyal, hanem képviseli mindazokat a semleges államokat, amelyek az esetleg elkövetkezendő még súlyosabb háborúban is meg akarják ővni semlegességüket. Valamennyien reméljük, hogy az északi államok fejének szilárd elhatározása példát fog mutatni a többi semleges államoknak is, oly irányban, hogy igyekezzenek megfelelő tömböket alakítani és félretéve minden vélt vagy fennálló sérelmet, a háború ellen küzdelmet folytatni.”

ROOSEVELT KIÁLTVÁNYA

(LONDON.) (Dunaposta.) Roosevelt, az Amerikai Egyesült Államok elnöke kiáltványt intézett Amerika népéhez. A kiáltványban bejelentette, hogy november 11-ét, a világháború általános fegyverszünete megkötésének napját Amerikában az idén is fényes külsőségek között fogják megünnepelni. A kiáltványban az amerikai köztársaság elnöke reményének ad kifejezést, hogy hamarosan eljön az az idő, amikor a föld összes népei részére meg lehet teremteni a tartós és a lelkeket szorosan egymáshoz fűző békét.

KALININ ÉS ROOSEVELT ÜZENETVÁLTÁSA

(MOSZKVA.) (Tass.) Kalinin, az URSS elnöke választott Roosevelt amerikai köztársasági elnöknek a hozzá intézett személyes üzenetere. Közölte vele, hogy a finn-orosz tárgyalások Finnország teljes függetlenségének je-

gyében folynak. Erre Washingtonban közzétették az amerikai köztársasági elnök táviratának szövegét. Az üzenet többek között a következőket mondja:

— Amerika rendkívül nagy érdeklődéssel figyeli Finnország és Oroszország tárgyalásait, mert Finnország egyike azoknak a kis államoknak, amelyek a leginkább a szívéhez nőttek az Egyesült Államoknak.

Régi hagyomány

(STOCKHOLM.) (Rador.) Sandler, Svédország külügyminisztere foglalkozva a Skandináv-államok uralkodóinak és államfőinek tanácskozásával, kijelentette, hogy az értekezleten egészen bizonyosan olyan határozatokat fognak hozni, amelyek változatlanul fentartják a Skandináv-államok semlegességét, valamint azt, hogy távol tartják magukat az európai konfliktustól. Ez a magatartásuk egyébként régi hagyományon alapszik. Semmiféle olyan kísérlet, amely a Skandináv-államok között surlódásokat óhajtana előidézni, nem sikerülhet, mert az északi népek szilárdan elhatározták, hogy élet-sorsukat és helyzetüket nem kötik idegen hatalmak érdekeihez. Senki nem kételkedhet ezeknek az államoknak abban az őszinte óhajában és kívánságában, hogy jó viszonyt kívánnak fentartani az összes nemzetekkel.

ARGENTINA EGYÜTTÉREZ A SKANDINÁV ÁLLAMOKKAL

(BUENOS-AIRES.) (Rador.) A Skandináv-államok stockholmi konferenciájának megnyitásával kapcsolatosan

Óriási lelkesedéssel fogadta Stockholm lakossága a külföldi államfőket

(STOCKHOLM.) (Sv. t. i.) Az északi országok államfői tegnap délelőtt a svéd fővárosba érkeztek. Elsőnek Kallio finn köztársasági elnök jött meg repülőgépen. Erkkö külügyminiszter társaságában, majd különvonaton Haakon norvég és legvégül Keresztély dán király. Az államfőket Gusztáv svéd király, a svéd trónörökös, továbbá a svéd kormány tagjai és a főváros lakóinak tizezrei fogadták. Amikor az idegen államfők szállásaira hajtottak, a lakosság óriási ünneplésben részesítette őket. A tanácskozás a királyi palotában pontban 11 órakor kezdődött meg és délután fél 2 óráig tartott. Ugyanakkor a négy állam külügyminisztere Sandler svéd külügyminiszter vezetésével a

Üzenete további részében Roosevelt emlékezteti Kalinint azokra a tárgyalásokra, amelyek évekként elzöldültek a Szovjet és az USA között lefolytak és amelyek baráti kapcsolatokat teremtek a két hatalmas köztársaság között. Végül azt a reményét fejezte ki, hogy ez a kizárólag személyes jellegű üzenet nagyban hozzá fog járulni az esetleg fennálló finn-orosz ellentétek legbékésebb elsimításához.

AZ OROSZOK NÉGY FELTÉTELE

(BERN.) (Havas.) A Neue Zürcher Zeitung a finn-orosz tárgyalásokkal kapcsolatban a következőket jelenti: A Szovjet négy feltételt szabott meg Finnország számára. Ezek a következők: 1. Anko szigetének átengedése. 2. Határkiigazítások, hogy Finnország területileg veszteséget ne szenvedjen. 3. Kölcsönös megnevezésmadási és megsegítési szerződés megkötése. 4. Négy sziget átengedése a Finn-öbölben. A svájci újság helsinki tudósítójának jelentése szerint a négy sziget átengedésén kívül Finnország az első három pontot már is elfogadta.

Argentina köztársaság elnöke táviratot intézett Gusztáv svéd királyhoz, aki-vel közölte, hogy Argentina kormánya és népe különös érdeklődéssel tekint az északi államok értekezlete felé. A semleges államok nyugtalanságának az okát Argentina is magáévá teszi és a maga hangjával is tiltakozik egész Amerika nevében az ellen, hogy bárki is ne tartsa tiszteltben a semleges államok magatartását. A köztársasági elnök végül kijelentette táviratában, hogy a stockholmi értekezleten a demokrácia nemzetközi jogainak biztosítását kísérik meg.

NÉHÁNY NAPON BELÜL UJRA MEGKEZDŐDNEK A FINN-OROSZ MEGBESZÉLÉSEK

(MOSZKVA.) (Tass.) Paasakivi finn megbízott néhány napon belül visszatér a szovjet fővárosba, hogy közölje Helsinki ellenjavaslatát. Ezek helsinki jelentés szerint szem előtt fogják tartani az orosz érdekeket is, ugyanakkor azonban hangsúlyozzák Finnország függetlenségét és szuverenitását.

külügyminisztériumban tanácskozott. Két órakor Gusztáv király az államfőket, Sandler a külügyminisztereket látta ebédre vendégül. Délután újabb tanácskozás kezdődött. Ekkor a külügyminiszteri értekezleten már résztvettek az oslói, koppenhágai és a helsinki svéd követek is. A megbeszélések hír szerint a következő kérdéseket ölelik fel:

1. A skandináv államok semlegessége.
2. A semlegesség gazdasági kihatásai.
3. Gazdasági együttműködés.
4. A gazdasági együttműködés kihatásai az európai semleges államok kereskedelmére.

Későbbi stockholmi híradás szerint

Roosevelt elnök a konferenciát táviratilag üdvözölte és hangsúlyozta, hogy az USA csatlakozik a stockholmi tanácskozás határozataihoz.

Roosevelt elnök sürgönye Stockholmban mély hatást keltett. Ez a híradás közli azt is, hogy Kallio elnök valószínűleg még a tanácskozás befejezése előtt hazarepül, hogy Paasakivinek utasításokat adjon a moszkvai megbeszélésekre vonatkozóan. Az utasítások megadása után haladéktalanul visszatér Stockholmba. A DNB a stockholmi megbeszélésekkel kapcsolatban azt közli, hogy

azoknak nem az a céljuk, hogy általános feltűnést keltő és a semleges államok részéről követendő határozatokat hozzanak, hanem ellenkezőleg, az, hogy kizárólag az északi államok álláspontját szögezzék le.

CHAMBERLAIN UJABB NYILATKOZATA

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök tegnap az alsóházban megtartotta szokásos heti beszámolóját, amelyben többek között a következőket mondotta:

— A német kormány részéről a brit kormány mindaddig semminemű választ sem kapott multiheti kijelentéseimre és így erre vonatkozólag újabbat közölni nem tudok.

Ezután rátért a harctéri helyzet ismertetésére.

A nyugati fronton — mondotta — a brit expedíciós seregek elfoglalták a számukra kijelölt állásokat. Haditengerészetünk hősi küzdelme ellenére is bizonyos veszteségeket kell közölnöm, de ezek nem számottevők. A kereskedelmi flotta vesztesége mindössze félszázalék. A tengeri támpontok ellen megkezdődött a buvárhajóharc, de ez nem járt az ellenfeleink által remélt eredménnyel. Az Ark Royal és a Repulse nem sérültek meg, ezt felelősségem tudatában ismételt hangsúlyozom. A Royal Oak elsüllyesztése veszteség és ezt nem is tagadjuk le, mint ahogy nem tagadjuk le semmit.

Szavait azzal fejezte be Chamberlain miniszterelnök, hogy

óvakodni kell a tulságos reményektől, mert jöhetnek súlyos napok is. Esztelenség lenne azt hinni, hogy a háborút mindvégig ilyen sikerekkel vívhatjuk meg. A győzelemért áldozatokat is kell hozni. Chamberlain után Attlee őrnagy emelkedett szólásra és követelte, hogy vizsgálat induljon meg amiatt, hogy egy német buvárhajó bejuthatott a Scapa Flow-i öbölbe, amelyről a felelős vezetőség állandóan mint megközelíthetetlenről beszélt.

21 MILLIÓBÓL 174.000

(LONDON.) (Reuter.) A brit tájékoztató minisztérium közli, hogy az angol kereskedelmi flotta 21 millió tonnájából október 17-vel bezárólag a németek mindössze 174.000 tonnát súlyosztottak el.

SCAPA FLOW ÉS A SEMLEGES SAJTÓ

(OSLO.) (Sv. t. i.) A norvég lapok hasábos cikkeiben foglalkoznak a német buvárnaszád bravuros tetteről

és megjegyzik, hogy nem csoda, hogy a Harmadik Birodalom ünneplő hőseit, de ugyanakkor igen urias eljárásra vall az, hogy Anglia is elismeri a német legénység csodálatos bátorságát. (MADRID.) (Havas.) A spanyol sajtó igen nagy elismeréssel is a Scapa Flow-i eseményről és elismeri, hogy ez az újabb háború eddigi legszebb fegyverténye volt.

(BUENOS AIRES.) (Press Association.) Argentína lapjai csodálkoznak, hogy ki fejezik ki afelett, hogy hogyan tudott a német buvárnaszád annyira megerősített öbölbe bejutni, mint a Scapa Flow-i, ami még a hozzá nem értők előtt is szinte hihetetlenül hangzik.

HIVATALOS NÉMET CÍFOLAT

(BERLIN.) (Dunaposta.) A DNB német távirati iroda hivatalos helyről kapott felhatalmazás alapján a legáltalánosabban megcáfolja azt az angol forrásból eredő hírt, mintha Blomberg tábornokot, volt hadügyminisztert és még másik öt német tábornokot letartóztatták volna. Blomberg tábornok jelenleg Wiessee fürdőhelyen, mint magánember él, jó egészségnek örvendő. A másik öt német tábornok, akiknek letartóztatását az angol rádió is hírül adta, vagy tényleges szolgálót teljesít most is a német hadseregben, vagy pedig költött személy.

MI TÖRTÉNT A NYUGATI HADSZINTÉREN?

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok részletesen ismertetik a nyugati hadszíntéren lefolyt legutóbbi eseményeket. A Petit Parisien azt írja, hogy a keddi nap folyamán a front változatlan maradt, ami igazolta a francia főhadvezetőség előrelátását: A francia csapatok nem tartózkodnak már német területen, de mielőtt ez bekövetkezett volna, megtették a szükséges védelmi intézkedéseket a Maginot vonal mentén. A L'Excelsior azt írja, hogy a német csapatoknak súlyos veszteségük volt a legutóbbi támadás során. A Le Jour azt írja, hogy a németek arra készültek, hogy hatalmas összeütközésre kerüljön a sor, az ő lendületük azonban abba az ürességbe ütközött, amelyet a francia főparancsnokság már előre elkészített. A legutóbbi támadás eredménye egyébként visszatükröződik a német főhadiszállás szűkszavú jelentésében is.

AZ ERŐK ÖSSZEMÉRÉSE CSAK MOST KEZDŐDIK

(NEWYORK.) (Rador.) Az orosz-török tárgyalásokról a Newyork Tribune azt írja, hogy az oroszok most szenvedték el az első komoly diplomáciai vereséget. A Newyork Times véleménye szerint a moszkvai tárgyalások félbeszakadása esetleg háborús lehetőségek megváltoztatását jelentheti. Az a siker, amelyet Németország eddig elért, csak egyszerű pillanatnyi siker, az erők összemérése azonban tulajdonképpen csak most kezdődik.

A FRANCIA FŐHADISZÁLLÁS JELENTÉSE

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 18-án a következőket jelentette: „Az elmúlt éjjel az arc vonal több szakaszán kisebb összeütközés és helyi jellegű közelharc volt. Az ellenséges vonal hátamögötti országutakon és vasútvonalakon rendkívül élénk tevékenység, nagyszabású csapat szállítás észlelhető.”

ÚJABB NÉMET HADIJELENTÉS

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás október 18-áról a következőket jelenti: A francia csapatok a tegnapi napon is folytatták azoknak a német területeknek a kiürítését, amely a Mosel folyó és a Palatinus erdőség között terül el. A német csapatok gyorsan elfoglalták a francia csapatok által feladott állásokat és számos hadifoglyot ejtettek. A német repülőraj folytatta hadműveleteit az Anglia keleti partvidékének katonai kikötői ellen. A Skapa Flow-nál végrehajtott légitámadásnál a nehéz és a közép súlyú bombák a többi angol csatahajók mellett megrongálták a régi angol csatahajókat is. Egy angol vadászipilótát

német repülőgép lelőtt, egy német harci gép pedig az angol léghátrító ütegek működése következtében zuhant le. Október 16-án és 17-én az ellenség 10 repülőgépet veszített, amelyek közül ötöt német repülőgépek löttek le német területre. Egy francia és egy angol repülőgépet a harc közben lőttek le, míg három angol repülőgép angol terület felett folyt légi harcban semmisült meg.

HATALMAS NÉMET CSAPATOK FELVONULÁSA

(PÁRIS.) (Rador.) A Reuter-jelentése szerint a németek friss csapatokat vonultatnak fel a nyugati hadszíntéren. Az országutakon egész éjjel a frontmögött mintegy 20 kilométer mélység-

Nem volt átütő célzatu hadmozdulat

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség a következőképpen ismerteti a katonai helyzetet: A keddi napon beérkezett jelentésekből, amelyek a nagyszabású két nagy német támadást ismertették, az állapítható meg, hogy nem átütő célzatu hadmozdulatról van szó, hanem csak arról, hogy a német gyalogság előnyomuljon a franciák által megszállt vonalakig. Ezt a feltevést látszik bizonyítani az a körülmény, hogy a német gyalogság támadását mindössze 30 percig tartó tűzérési előkészítés előzte meg. Az ellenség nem vonultatott fel harcikocsikat, a repülőgépek sem támogatták a gyalogság tevékenységét a földre irányított gépfegyvertűzzel, vagy a francia erődtések bombázásával. Nagyon is valószínű, hogy azt a hat vagy hét német hadosztályt, amelyet ennek a támadásnak a végrehajtásával bíztak meg, nem dobták be teljesen az ütközetbe, hanem megelégedtek azzal, hogy a hadosztályok kisebb egységeit küldték előre rohamra. Ezek a csapatok előnyomultak a francia előőrsök vonaláig. Itt azonban a német tűzérési előkészítő tüzérségének megkezdésekor a francia főerők már kiürítették az állásokat. A támadó német osztagok azonban rögtön megálltak az első komolyabb francia ellenállásra. Tekintettel arra, hogy a német gyalogságnak aknákkal elrejtett területeken kellett rendkívül heves francia tűzérési tűzben a támadást végrehajtania, a francia katonai körökben azt hiszik, hogy az ellenség rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett, annak ellenére, hogy a németek viszonylag csak gyenge erővel hajtották végre a támadást. Pontos tájékozódás hiányának ellenére is azonban a külföldi lapoknak a veszteségről szóló jelentéseit túlzottnak kell minősíteni. Francia oldalon a veszteség nem jelentős, a főparancsnokság előrelátó in-

ben élénk mozgás és csapatmozdulat volt észlelhető. A szállítóeszközök legkülönbözőbb fajtái szakadatlanul szállítják a legkülönbözőbb irányokba a csapattevékenységhez szükséges anyagokat. A vasútvonalakon meg szállítás nélkül robognak a vonatok és ontják a katonaságot és az ágyukat. A rendkívül élénk tevékenység meg volt állapítható a villanylámpák gyakori felvillanásából és azoknak a gyufáknak a lángjából, amelyeket az első vonalban álló német katonák gyújtottak meg. Az első vonalban észlelhető csapatmozdulatokból nem volt eddig megállapítható, vajjon újabb támadást készítenek elő a németek, vagy pedig csak azoknak a hadosztályoknak az elhelyezéséről van szó, amelyek a hét-fői napon résztvettek a támadásban.

tézkedésének következményeként. A tegnapi napon a kedvezőtlen idő és a szakadó eső ellenére a tevékenység rendkívül élénk volt, a támadó német csapatok és az állásaikat védő franciák között. Mindkét oldalról megkísérelték az állások kiigazítását és ezért különböző pontokon meglepetésszerű támadásokat hajtottak végre. Ezeknek az összeütközéseknek a során a francia erő megtartotta eredeti állásait, egyes helyeken kissé előnyomult, míg más helyeken kiürítette az állásokat. Saarbrückentől délre a németek helyi jelleggel ugyan, de olyan erőteljes támadást hajtottak végre, hogy közelharca is került már sor és a kézigranátók használatára. Ebben a vonatkozásban meg kell említeni azt, hogy az összes francia gyalogosok megfelelő kiképzést nyertek a kézigranátók kezelésében. Mint modern hadsereghez illik, megfelelő mértékben fel is vannak szerelve ezekkel a kézigranátókkal, amelyekkel 100 méteres távolságra is folytathatják a harcot. Az arcvonal egy másik pontján a németek összeütközésbe kerültek az ellenálló franciákkal. A franciák vonallal és árkokkal ástak, melyekben előrekesztették a drótkadályokat, ahol önműködő gépfegyvereket állítottak be. Ebben a pillanatban még nem lehet biztosan megállapítani, milyen célt szolgált, hogy a németek az autómobilok egész hosszu sorával szállítják a friss csapatokat az állások mögötti részekbe. Valószínű, hogy meg akarják erősíteni, illetve frissíteni az első vonalban levő egységeiket, hogy az esetleges ellentámadásra felkészüljenek. A francia hadvezetőség tartózkodik minden nyilatkozattól abban a tekintetben, vajjon a német hadvezetőség miért szállítja a vonatok hosszu sorozatával a friss csapatokat a Siegfried-vonal háta mögé.

Bastianini londoni megbízatása

(LONDON.) (Reuter.) Bastianini, az ujjonnan kinevezett londoni olasz nagykövet tegnap átnyújtotta megbízólevelét VI. György uralkodónak a Buckingham palotában. A megbízólevelét átadásakor jelen volt lord Halifax külügyminiszter is, továbbá a külügyi hivatal protokollfőnöke. Bastianini rövid beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy

egy semleges nagyhatalom képviselőjeként jött Londonba azzal a céllal, hogy amennyiben lehetséges, a béke ügyét szolgálja.

VI. György uralkodó válaszában biztosította az olasz nemzet képviselőjét az angol nép rokonszenvéről és azt a reményét fejezte ki, hogy rövid időn belül a világ eléri a békés helyzet minden előnyét.

A londoni sajtó hosszú cikkekben foglalkozik Bastianini kihallgatásával és hangsúlyozza, hogy

az olasz nagykövet tegnapelőtt már tisztelgő látogatást tett Halifax lordnál, akivel hosszasan elbeszélgetett.

A „Daily Telegraph and Morning Post” ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy

azok a hírek, amelyek egy olasz béketeremtő átnyújtásáról számoltak be, nem felelnek meg a valóság-

nak, mert Bastianini sem ilyet, sem pedig figyelmeztető memorandumot nem hozott magával. Mindazonáltal azonban nem zárja ki — írja a lap — azt, hogy szóbelileg nem adott volna át bizonyos üzenetet a Duce-től, akivel Bastianini tudvalevőleg elutazása előtt hosszasan tárgyalt.

A „Times” azt írja, hogy

Olaszország nagykövete nem hozott ugyan írásbeli béketervezetet, de bizonyos az, hogy minden alkalmat meg fog ragadni arra, hogy közvetítőként léphessen fel a nagyhatalmak között.

Bastianini missziójáról a római Stefani hírszolgálati iroda is megemlékezett és

erőteljesen támadta azokat a lapokat, amelyek bizonyos missziókról és írásbeli béketervekről adtak közléseket. Itália — hangsúlyozza a Stefani — csak abban az esetben vállal közvetítési szerepet, ha arra a harcban álló felek mindegyike felkéri. Más esetben ugyanis kizárólag a közvetítés és a Róma nem hajlandó sikertelen kísérletekre.

A kérdéssel az olasz sajtó is foglalkozik. A „Giornale d'Italia” azt írja, hogy

míg a brit lapok nagyrésze, ha burkoltan is, de még mindig valahonnan jövő újabb békeajánlatban reménykedik, addig a francia sajtó mindent elkövet, hogy a háborút mint szükségességet tüntessék fel a nép előtt. Voltak olyan franciák, akik azt írták, hogy Itália közbelépése arra szorítkozik, hogy Angliát és Franciaországot szétválassza egymástól. Talán mondani sem kell — írja a lap — hogy Róma ilyesmit nem csak nem vállal, de visszautasítja még a gondolatot is. Mussolini miniszterelnök határozatlan kifejtette legutóbbi beszédében a fasista kormány azon politikai irányát, amelyen haladni akar és haladni fog.

A cikk végén a lap energikusan visszautasítja a Reuter iroda azon közlését, hogy Itália a Balkán igazságos átnedvezésére tett volna javaslatot Bastianini útján és megjegyzi, hogy Róma, amely teljesen semleges, ilyen indítványt nem tett és nem is fog tenni. Az angol közlés tehát nem más, mint pusztán hangulat-keltés és erőszakos nyugtalanítás.

NÉMET TENGHERÉSZETI KÖRÖK ELÉGEDETTÉK

(AMSTERDAM.) (Rador.) Annak a német tengeralattjárónak a legénységét, amelyet a Royal Oak angol páncélos hajót elsüllyesztette, szerdán repülőgépen Berlinbe vitték és az uccán sétáló matrózokat nagy ünneplésben részesítették. A Handels Blaten holland lap szerint német tengerészeti körökben teljesen megelégedettek azokkal az eredményekkel, amelyeket az angol tengerészet fensőbbje elleni harcokban a német repülőgépek és tengeralattjárók elérték. Mint ritka példát említi meg, hogy német tengeralattjáró 48 óráig tartózkodhatott angol hadikikötőben és figyelhette a ki és bemenő angol hadihajók mozgulatait és kikerülhette azokat a tengeri aknákat, amelyek a bejáratot előtte elzárták. A német repülőgépek részéről az angol hadihajók ellen elkövetett légitámadással kapcsolatosan német részről is elismerik azt, hogy repülőgépről ledobott bombákkal nehéz hatalmas páncélos hajókat megsemmisíteni, de mindenesetre lehet olyan sérüléseket előidézni, amelyek hosszu ideig tétlenségre kárhoztatják az ellenséges hajókat.

HITLER KACELLÁR KIHALLGATÁSON FOGADTA A ROYAL OAK ELSÜLYESZTŐIT

(BERLIN.) (Rador.) Hitler vezér és kancellár kihallgatáson fogadta Prien tengerezőfőhadnagyot, annak a tengeralattjárónak a parancsnokát, aki a Royal Oak angol páncélos hajót elsüllyesztette és a Repulse nevű angol csatahajót súlyosan megrongálta. Hitler később kihallgatáson fogadta a sikeres támadást végrehajtó tengeralattjáró legénységét is.

NEM SZAKADTAK MEG A TÖRÖK-OROSZ TÁRGYALÁSOK?

(MOSZKVA.) (Rador.) A Daily Telegraph tudósítója szerint szovjet körökben az a vélemény, hogy a török-orosz tárgyalások tulajdonképpen nem szakadtak meg és hogy azokat Ankarában folytatni fogják.

RÖPCÉDULÁKKAL NEM LEHET GYŐZNI

(LONDON.) (Rador.) A Daily Express azt követeli, hogy az angol repülők szüntessék be a Németország fölötti repüléseket, ha csak az a céljuk, hogy röpiratokat dobáljanak le. Röpcédulákkal nem lehet Németországot legyőzni. A német nép csak akkor fog kiábrándulni jelenlegi vezetőiből, ha ugyanolyan harci eszközöktől szenved majd legyőzést, mint amilyen harci eszközöket Németország használ.

A SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY TOVÁBBI VITÁJA

(WASHINGTON.) (Rador.) A semlegesítési törvény kezdélművét a szenátusi vitáján Manole Yales demokrata szenátor, aki a fegyverszállítási tilalom megszüntetése ellen foglalt állást, a következőket jelentette ki: „Amerika-

nak joga van ahhoz, hogy tízezer bombavető repülőgépet adjon el a Szovjet-unióknak, ellenben tilos részére, hogy a velünk szomszédos és barátságos Kanadának egyetlen revolvert is adjunk el. A fegyverszállítási tilalom megszüntetése a háború meghosszabbítását vagy kiterjedését jelentené Európában. Az embargó felfüggesztésével Pittmann szenátor tudomására adhatja a világnak, hogy az Északamerikai Egyesült Államoknak az a szándékuk, hogy segítséget nyújtsanak az egyesült nyugati hatalmaknak és az egész kérdés csak azt akarja eldönteni, mintha Amerika a nyugati államok arzenálja volna.

A BUVÁRNASZÁD PARANCSNOKÁNAK NYILATKOZATA

(BERLIN.) (DNB) A buvárnaszád parancsnoka a sajtó képviselői előtt a következőképpen válaszolt a Scapa Flow-i eseményt:

Éjszaka történt. Hajómmal akkor hatoltam be az öbölbe, amikor az északi fény kélőleg megvilágította. Láttam a Repulset, amelyet fel tudtam ismerni, mert az egyetlen kétkérményes cirkáló a brit európai flottában. Ahhoz, hogy hozzáférhessek, először a szélen horgonyzó Royal Oakot kellett eltakarítanom. Mégis az első torpedó a Repulset találta, amelyet az orrán ért sérülés, amelynek következtében orrával mélyen a vízbe süllyedt. A második torpedó a Royal Oakot érte. Óriási füst és viztorony emelkedett a levegőbe a találat után és hogy az tökéletes volt, mi sem igazolja, mint az, hogy percek alatt elsüllyedt. Tudtam, hogy a nagy csatahajókat a nyílt tengeren alig lehet megtalálni, ezért saját otthonukba kerestem fel. Tervem sikerült és sikerült az öbölből is úgy kijutni, hogy észre sem vettek, pedig az üldözés azonnal megindult.

NAGY FELTÜNÉS A TÖRÖK-OROSZ TÁRGYALÁSOK SIKERTELENSÉGE MIATT

(ANKARA.) (Havas.) A török közvéleményben igen nagy megdöbbenést váltott ki az a tény, hogy a török-orosz meg egyezés megkötése nem sikerült. A sikerre mindenki számított, mert a török külpolitikai irányvonal az Ankara és Moszkva közötti barátságon épült fel. Későbbben némi megnyugvást keltett az, hogy a moszkvai hivatalos jelentés a jóviszony további fennmaradását hangsúlyozta.

(RÓMA.) (Stefani.) A megbeszélések eredménytelen félbeszakítása nagy feltűnést keltett. A lapok egyöntetűen azt írták, hogy az ellentétek a Dardanellák miatt éleződtek ki annyira, hogy áthidalhatatlannak váltak.

(PÁRIS.) (Havas.) A török külügyminiszter dolgvégezetlen hazatérése első pillanatban csodálkozást, később megelégedést váltott ki. A francia lapok hangsúlyozzák, hogy Saraciglu energikusan képviselte a francia és angol érdekeket és így nem lehetett azokat az orosz tervekkel összhangba hozni. Valószínű, hogy Ankara most már haladéktalanul megköti a török-angol és a török-francia kölcsönös megsegítési egyezményt. Ugyancsak Párisból közlik, hogy

Weygand tábornok vezérlete alatt nagyobb angol és francia katonai küldöttség indult utnak Ankarába.

NINCS SZÓ A VOLGAMENTI NÉMETEK RÓL

(BERLIN.) (DNB) A német visszatelepítésre vonatkozó megbeszélések Moszkvában eredményes befejezés előtt állnak. Egyelőre csak a keletgalíciai és a wolhiniai németekről van szó. A Volga menti és a kaukázusi németek visszatelepítésére csak évek múlva kerülhet sor.

AZ ÉSZAKI ÁLLAMOK FEJEINEK RÁDIÓBESZÉDE

(STOCKHOLM.) (Sv. t. i.) Ma déli 12 óra 20 perckor (ny. európai időszámítás) Haakon norvég király, Kallio közt. elnök, Keresztély dán és Gusztáv svéd uralkodók rádióbeszédet mondot-

tak, amelyet közvetítették az összes dán, finn, norvég és svéd leadók.

MÉG 20 ÁLLAM CSATLAKOZIK AZ ÉSZAKI BLOKK POLITIKÁJÁHOZ

(WASHINGTON.) (Press Association.) Hir szerint még 20 amerikai köztársaság elnöke intez a Rooseveltéhez hasonló szolidaritást jelző üzenetet a stockholmi államfői értekezlethez.

ÉSZTORSZÁGBA ÉRKEZTEK AZ OROSZ CSAPATOK

(TALLIN.) (Tass.) Azok a csapatok, amelyek az Észtország által átengedett helyiségekben nyerne elszállásolást, megérkeztek a tallini kikötőbe. A lakosság szívélyesen üdvözölte a vörös hadsereg tagjait.

GANDHI ELÉGEDETTLEN

(NEW DELHI.) (Reuter.) Gandhi a brit kormány által kiadott „Fehér Könyv”-vel kapcsolatban kijelentette, hogy jobb volna azt ki nem adni, mert azok a tervek, amelyeket az angol alkirályi hivatal Indiával kapcsolatban a nyilvánosságra hozott, nem felelnek meg az indiai népnek. Nehru volt kongresszuspárti elnök ugyanakkor hangsúlyozta, hogy ha a brit kormány keresztülviszi terveit, akkor a szakadás India lakói és a brit kormányzat között tökéletes lesz.

PAPEN BERLINI UTJA

(ISZTAMBUL.) (Rador.) Von Papen.

Tanácskozás Berlin és Róma között

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Telegraf című holland lap jelentése szerint Berlin és Róma között sűrű, bizalmas tanácskozás folyik úgy távbeszélőn, mint futárok útján.

HITLER KANCELLÁR SÜRGŐS ÜZENETET KÜLDÖTT MOSZKVÁBA

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Telegraf című holland lap berlini levelezője szerint Hitler kancellár külön futárral sürgős levelet küldött Moszkvába. A levélre várt orosz válasz a legnagyobb fontosságu lesz, — a holland lap szerint, — a jövő alakulására.

WINSTON CHURCHILL LEMONDANI KÉSZÜL

(RÓMA.) (Stefani.) A Stefani hírszolgálati iroda párisi tudósítójának közlése szerint, a francia főváros politikai körében az a nézet, hogy Winston Churchill, a brit admirális első lordja beadja lemondását. Ezt a lépést azzal a sok és súlyos támadással fogja indokolni, amely eddigi működését a bel- és a külföld részéről egyaránt érte. A Stefani megjegyzi, hogy a hír még megerősítésre szorul.

NÉMET BOMBAVETŐ KÉNYSZERLESZÁLLÁSA SKÓCIÁBAN

(LONDON.) (Rador.) A tegnapi nap folyamán kétszer is volt légvédelmi riadó az Orkney szigetcsoporthal. Hatalmas bombavető repülőgépet láttak elrepülni rendkívül nagy magasságban Kirkwall fölött, amely Scapa Flow felé igyekezett, ahol azonban a légelhárító útegek erős ágyútűze fogadta. Annak ellenére, hogy a bombavetőgép

Németország törökországi nagykövete szerdán éjjel Isztambulba érkezett és azonnal folytatta útját Berlin felé.

BLAGROVE ELLENTENGER-NAGY HALÁLA

(LONDON.) (Rador.) A Royal Oak angol páncélos megtorpedózásánál elesett vesztette Blagrove ellentengernagy is, akit két hónappal ezelőtt a Shatschenben levő tengerészeti arzenál admirálisává neveztek ki. Mindössze 52 éves volt.

A MAGYARORSZÁGI LENGYEL MENEKÜLTEK HELYZETE

(BUDAPEST.) (Rador.) A képviselőház tegnapi ülésén az interpellációk során Matolcsy képviselő kérdésére Bartha tábornok honvédelmi miniszter a következőket válaszolta:

— Magyarországon jelenleg 38 ezer lengyel menekült tartózkodik, akik közül néhány ezer polgári személy, 5 ezer pedig katonák és altiszt. A lengyel menekültek visszatérhetnek hazájukba, ha erre határoztnak el magukat és a magyar kormány elutazásuk érdekében minden könnyítést megad részükre. Ha azonban a lengyel menekültek Magyarországon akarnak maradni, úgy ennek nincs semmi akadály. A magyar hatóságok igyekeznek őket munkához juttatni.

rendkívül magasan, körülbelül 8500 méter magasságban repült, észrevehető volt, hogy a gépet motorhiba érte. Későbbi jelentés szerint a gép kényszerleszállást végzett a skóciai partvidéken.

A LITVÁNIAI NÉMETEK HELYZETE

(KAUNAS.) (Rador.) A Litvániában élő németek visszatelepítését a német hatóságok egyelőre felfüggesztették, mert előbb meg akarják várni azokat az eredményeket és tapasztalatokat, amelyeket a német lakosságnak Észtországból és Lettországból történő visszatelepítésével kapcsolatban szereztek.

FELHÍVÁS A FINNORSZÁGI NÉMETEKHEZ

(HELSINKI.) (Rador.) Azoknak a lakosoknak, akiket az ország belsejéből a finn kikötők közelében levő szigetekre szállítottak, engedélyt adtak, hogy visszatérhessenek eredeti lakóhelyükre. A német hatóságok értesítették a Finnországban lakó németeket, hogy rendezzék üzleti ügyeiket és térjenek vissza önként a Harmadik Birodalom területére, mielőtt erre kényszerítenék őket.

„SÜLYÖS HARCOK KÖVETKEZNEK”

(PÁRIS.) (Havas.) A francia sajtó a legutóbbi német támadásokkal kapcsolatban azt írja, hogy a nyugati fronton olyan súlyos harcok fognak kifejlődni, mint aminek a világháborúban a verduinaiak voltak. A „Jour” ugyanakkor csodálkozását fejezi ki afelé, hogy hogyan tudtak a német felderítő gépek zavartalanul majdnem Edinburgig repülni.

Amiben Anglia nem kételkedett

(LONDON.) (Rador.) Az orosz-török tárgyalásokkal kapcsolatosan az Evening News a következőket írja: Az angol nép és kormánya soha nem kételkedett abban, hogy Törökország tiszteletben fogja tartani Angliával és Franciaországgal szemben vállalt kötelezettségét. Az az orosz törekvés, amely arra irányult, hogy Törökország álláspontját és magatartását megváltoztassa, nem járhat sikerrel. Az ilyen határozott és szilárd magatartás a jelenlegi körülmények között, amikor erőszakos kísérletek történnek a rosszhiszeműség érvényesítésére és a nemzetközi kötelezettségek, megállapodások egyoldalú megszegésére, nem kis jelentőségű — állapítja meg az előkelő angol lap.

A FINN ÁLLAMFŐ KÖSZÖNETE ROOSEVELTNEK

(WASHINGTON.) (Rador.) Kallio, a finn köztársaság elnöke válasziratót küldött Rooseveltnek, az amerikai

köztársaság elnökének. Válasziratóban többek között a következőket mondja: „A finn nép nevében őszinte elismeréssel és köszönetem fejezem ki Önnek és Amerika hatalmas népének azért a rokonszenvért és erkölcsi támogatásért, amelyet Elnök ur és Amerika népe nyújtott részünkre és amelyet a mi országunkban soha nem fogunk elfelejteni.”

DECEMBERRE ÖSSZEHIVTÁK A NÉPSZÖVETSÉGET

(GENF.) (Rador.) A Népszövetség főtitkári hivatala előterjesztést tesz, hogy a Népszövetséget december 4-ére ülésre hívják össze. Az összehívandó ülészakban néhány közjogi és belföldi kérdést kíván a főtitkárság tárgyalni. Többek között a hágai állandó jellegű nemzetközi bíróság tagjai megbízásának megújítását, a népszövetségi költségvetést és a belső ügykezelés átszervezését.

A BRIT SAJTÓ A ROYAL OAK ELSÜLYESZTÉSÉRŐL

(LONDON.) (Reuter.) Az angol lapok Churchill tengerészetiügyi miniszter és lord Chatfield tegnapi beszámolójával foglalkozva egyöntetűen megjegyzik, hogy valami nagy hiba történthetett a Scapa Flow-i öbölben, hogy a német buvárhajó behatolhatott oda és megtorpedózhatta a Royal Oak nagy csatahajót. Kivétel nélkül elismerik a német buvárnaszád parancsnokának és legénységének hősiességét, mert — amint a „Manchester Guardian” írja — valóban nem kis bátorság kellett ahhoz, hogy behatoljanak a legvéde- tebb öbölbe és a biztos halál tudatával ott torpedózzák meg a brit hajókat. A „Times” ugyanakkor azt írja, hogy Churchill vesztésbe-bejelentésénél még csak egy aggasztóbb tünet van és pedig az, hogy miként volt lehetséges a Scapa Flowba való behatolás és hogyan történhetett meg, hogy a német buvárhajó, amelynek hősiességét kétségbevonni nem lehet, ott nyugodtan kilöhetett még további három torpedót is?

A „News Chronicle” hangoztatja, hogy felesleges minden további aggodalom, mert Churchill biztosította a brit népet arról, hogy ilyen eset többé aligha fordul elő.

Foglalkozik a Royal Oak elsülyesztésével a brit propagandaügyi és tájékoztató minisztérium jelentése is, amely szerint

a csatahajón elpusztult legénység és tisztek száma 810 személy, míg a megmentetteké 424.

A jelentés ugyanakkor megjegyzi, hogy a Repulsenek semmi baja nem történt, miért is az erre vonatkozólag német részről közöltek nem felelnek meg a valóságnak.

ANGOL HIVATALOS JELENTÉS

(LONDON.) (Rador.) Az angol külügyminisztérium a következő hivatalos nyilatkozatot adta ki: „Annak ellenére, hogy angol hivatalos körök nem voltak teljesen tájékozottak azokról a körülményekről, amelyek következtében az orosz-török tárgyalások szakkucába jutottak. Sejdám török miniszterelnök nyilatkozatából kétségtelenül kiderült, melyek voltak azok a javaslatok, amelyeket a török kormány a maga részéről elfogadhatatlannak minősített. Ennek ellenére, úgy a török miniszterelnök, mint a Szovjet Unió hivatalos nyilatkozatából megállapítható, hogy a két ország között változatlan maradt a barátságos kapcsolat.”

Rövid távirati hírek

(ANKARA.) (Rador.) A Reuter távirati iroda jelentése szerint jól értesült körökben biztosra veszik, hogy a kölcsönös segélynyújtási szerződést Törökország, Anglia és Franciaország között még ennek a hétnek a végén aláírják.

(KAIRÓ.) (Rador.) A szenátus kedden éjjel 68 szavazattal 59 ellenében megszavazta azt a törvényrendeletet, amely az ostromállapot bevezetéséről intézkedik.

(MALAGA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint hárommotoros olasz repülőgép, amely Sevilla és Malaga között bonyolította le a forgalmat, Malaga város közelében lezuhant. A gép utasai közül 14-en meghaltak, köztük a pilóta és a rádiós-tiszt is és csak három utas uszta meg a szerencsétlenséget súlyosabb sérülésekkel.

(NEWYORK.) (Rador.) A City of Mandalay angol kereskedelmi hajó Terranovából segélykérő jeleket adott le.

(LONDON.) (Rador.) A City of Mandalay angol kecskedelmi hajót német tengeralattjáró megtorpedozta. A hajó 7029 tonnás.

— Ujabb 41 személyt mentesítettek a rendőri felügyelet alól. Bucurestiből jelenti a Rador: A rendészeti minisztérium újabb névsort közölt, amely 41 nevet tüntet fel. Azokét a személyekét, akik ünnepélyes ígéretet tettek, hogy nem értenek többé egyet a felforgató törekvésekkel és ezért kéri a rendőri felügyelet alól való mentesítésüket. Napról-napra jelentősen emelkedik azoknak a száma, akik ünnepélyes nyilatkozatot adnak arról, hogy szakítanak minden, a törvényben meg nem engedett tevékenységgel.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(36.)

Az asszony leült a reggelizőasztalhoz és hűvös, közönyös arccal töltötte be teáját. Workmann attól a pillanattól kezdve, hogy felesége megjelent a színen, minden érdeklődését feléje fordította. Harryról teljesen megfeledkezett. Észre kellett tehát vennie, hogy alkalmatlan. Hiába próbálkozott beszélgetésbe kezdeni. Amit mondott, látóhatárolag nem érdekelt senkit. Nem kapta fel az odavetett megjegyzést, hogy társalgást szőjenek belőle. Idegesebb, nyugtalanabb is volt annál, sem hogy nagyvilági férfi módjára semmitmondó és mégis érdekes szellemességeket mondjon. Hilda közönye, semmibevétele teljesen kihozta sodrából. Nem talált semmi fonalat, amibe érzéseit, vágyait bekapcsolhassa. Végül is felállt helyéről és távozott.

Eugen már korán reggel el volt foglaltva maláji flórtjével. Együtt tornáztak lenn az uszódmedence mellett felállított tornaeszközön. Harry bosszusan nézte őket messziről. Valósággal rossznéven vette barátjától, hogy olyan hűvös udvarol, mintha még sohasem lett volna kalandja, szerelme és se lát, se hall egyebet, csak May gyönyörű szemét, zenés nevetését, remek alakját.

Harry pedig szükségét érezte volna annak, hogy elmondja a lelkében viharzó benyomásokat, gondolatokat valakinek. Még sohasem érezte magát egyedül.

Pokolba kívánta Workmannat, Eugent, miss Mayt. Ingerülten járt fel és alá a fedélzeten, majd könyvet, újságot vett elő, de egy pillanatra sem nézett bele. Csak egyik cigarettát szívtva a másikután és kémlőd szemekkel figyelve, lesté, hogy vajjon Hilda merre jár, mit csinál? Szeretett volna csak egyszer találkozni tekintetével, hiszen régen milyen nagyszerűen tudtak olvasni egymás szeméből és mennyi mindent tudna mondani most neki egyetlen nézésével, de kívánsága meddő vágyakozás maradt. Hilda, ha fel bukkant az olvasóban, a tennispályán, a fürdőben, kizárólag csak férjével foglalkozott. Egyáltalán nem vett tudomást Harry létezéséről.

Ha talán feltűnően került volna a találkozást, a beszélgetéseket, Harry bizvást gondolhatta volna, hogy fél tőle, nem bízik önmagában ahhoz, hogy négy szemközt maradjon vele. De nem. Hilda nyugodt és közönyös volt. Ha a sok igyekezet, lesbenállás után Harry mégis sorát ejthette közeledésének, derűs mosollyal, udvariasan szólt hozzá, de sohasem többet, sohasem melegebben, mint ahogy a társadalmi udvariasság előírja. Sem haragot, sem érdeklődést nem olvashatott ki viselkedéséből. Mintha régi szerelmük sohasem létezett volna.

Milyen hűtlen természetűek, könynyelműek a nők — gondolta Harry keserűen. — A mult egyáltalán nem létezik reájuk nézve. Hiszen nem mondom, én sem öltöttem örökös gyászt elmúlt szerelmünkért, de mégis valahogy kedves halottamnak tekintettem, akire gondoltam olykor, aki benne volt gondolataimban, emlékeimben. De Hilda mindent elfelejtett. Egyszerűen úgy tesz, mintha nem lettem volna soha bekapcsolva életébe.

Igyekezett szabadulni az érzésektől, amelyek most hirtelen eltöltötték lelkét. Nem akart megalázó szerepet játszani. Futni egy nő után, aki észre sem veszi az embert. Folyton rágondolni, mint valami szerelmes diák.

Egyik nő ellenszere csak a másik lehet — fontolgatta bölcsen és talán az a gondolat is vezette, hogy esetleges sikerei, mégis csak féltékeny fogják tenni Hildát.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS
Elhárult az akadály a magyar válogatott bukaresti szereplése elől

(BUDAPEST.) Az Országos Testnevelési Tanács rendelkezése folytán a magyar válogatott csapatok mindenképpen megtartják bukaresti mérkőzéseiket, bár több játékos nem kapott kiutazási engedélyt s így az eredeti összeállításban változás történt. A két csapat most a következő:

A-csapat: Tóth — Korányi, Biró — Pázmány, Sárosi III., Dudás — Kincses, Sárosi dr., Kolláth, Zsengeller, Tóth. B-csapat: Csikós — Onódy, Felföldi — Baróthy, Tóth, Szalay — Várady, Sütő, Hidas, Nemes, Tolvaj.

Milyen mezben játszik a magyar válogatott Bukarestben? Budapestről jelentik: Az MLSz hivatalosan közölte a román szövetséggel, hogy a Bukarestben szereplő magyar válogatott csapat meggypiros ingben, fehér nadrágban és zöld harisnyában játszik. A B-csapat viszont fehér ingben, fekete nadrágban és zöld harisnyában áll ki a küzdőtérré. Feltétlenül kötötte ki az MLSz azt is, hogy a mérkőzések alatt mindkét részről csak kapust lehessen cserélni.

Törökországi portyára megy a román válogatott. Bukarestből jelentik: A román labdarúgószövetség megegyezett a török szövetséggel, hogy október 28-án és 30-án Ankarában szerepelteti csapatát a török válogatott ellen.

Bodola vezet 8 dugóval a román NB góllövőlistáján, 5 gólos: Bindea, Jordache és Barátky, 4 gólos: Gică Popescu, Cucula, Reuter, Bogdan és Batrin.

Vasárnap folytatják a ligabajnoki mérkőzéseket. Bukarestből jelentik: A román labdarúgószövetség úgy intézkedett, hogy a NB mérkőzéseit — tekintettel a román-magyar mérkőzésre — egy héttel elhalaszták. A ligabajnokság műsorában lévő mérkőzéseket feltétlenül lejátszák.

A KMSC vasárnap a Sodronyipar ellen játszik a Román Kupáért. Kolozsvár vasárnapi sportprogramján érdekes mérkőzés lesz. A helyi munkáscsapat az aranygyéresi Sodronyipar együttese ellen játszik a Román Kupáért. A KMSC, mely eddig két fordulóban már átverekedte magát, most nagyon erős ellenfélre talált a harmadik fordulóban, amelyet halgyőz, akkor már „A”-ligás csapattal áll szemben a 16-os fordulóban.

Kolozsvár vasárnapi labdarúgóéjszaka: Nagypálya: Reggel 9-kor UAC—Napoca II. oszt. bajnoki; 11 óra: UEC—Gazdasági Akadémia I. oszt. bajnoki. Délután 1-kor: KAC—Echo ifj. bajnoki; 3 óra: KMSC—Sodronyipar Román Kupa mérkőzés. A kispályán egyetlen mérkőzés lesz délelőtt 10 órakor. A KMSC ifj. a Monostor ifik ellen játszik a bajnokságért.

— Ujabb tíz fürdővonatot étesítenek. Bukarestből jelenti a Rador: Dr. Marinescu tábornok, egészségügyi miniszter elhatározta, hogy újabb tíz fürdővonatot létesít a már meglevő 25 fürdővonaton kívül.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZERELDAN ÁLL
A SZERELMŐDSzemüvegeket orvosi előírás
szerint készítenek!Speciális árcsökkentés raktáron!
Prima a l p a c c a evőeszközök feltűnő
olcsó áron.Kun Mátyás Fia R.T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2

Reuter jelenti:

(RÓMA.) A Duce fogadta az olasz királyság kvestorait és kiadta utasításait a 18-ik fasiszta év teendőire vonatkozólag.

(RÓMA.) A fasiszta Itália október 28-án ünnepli meg a győzelmet 21. és a Marcia su Roma 18-ik fordulóját. Ebből az alkalomból a fasiszta párt 1. számú tagsági jegyét ünnepélyes külsőségek között nyújtották át neki a Palazzo Venezia-ban.

(LONDON.) Délangliában a fellépett esőzések következtében nagy árvizek pusztítanak. A megáradt folyók és patakok több hidat elsodortak. Az áradat sok helyen elérte a másfél métert is.

(LONDON.) A háborús husszállás korlátozása miatt több angolai húsüzemet bezártak.

(WASHINGTON.) A szenátus külpolitikai bizottsága kihallgatta Anderson kapitányt, aki az elsüllyesztett Athénian tartózkodott. A külügyi bizottság elhatározta, hogy „Fehér Könyvet” ad ki a vizsgálat eredményéről.

(BERLIN.) A tempelhofi repülőtéren nagy tömeg üdvözölte annak a buvárnaszádnak a tisztjét és a legénységét, amely a Royal Oakot és a Repulset elsüllyesztette.

(BERLIN.) Frimm hadnagy és legénysége tegnap a Führer előtt kihallgatáson jelent meg és előadták a Royal Oak elsüllyesztésének és a Repulse megtorpedozásának történetét. Hitler kancellár a parancsnokot a vaskereszt lovagrendjével tüntette ki, majd ebéden látta vendégül az egész legénységgel együtt.

(GENUA.) Tegnap kifutott a genuai öbölből a Conte Gaudi gőzös első közép-amerikai útjára. Ugyanakkor a Viminale Bombayba indult. Mindkét hajó zsufolyva volt utasokkal.

(NAPOLIL.) A Pó gőzös elindult Kelet afrikába.

(BRÜSSZEL.) A belga sajtó egyre nevesebben támadja Angliát azért, hogy a belga gőzösöket napokon át tartja brit ki-

kötőkben átvizsgálás miatt. A Nation Belge megjegyzi, hogy a belga flotta egyhamar vesztet a pillanatban angol kikötőkben.

(DE HAAG.) A hollandiai kormány elhatározta a benzinyegyek kiadását.

(JERUZSÁLEM.) A hadbírósg hat arabot fegyverrejtegetés miatt halálra ítelt.

(JERUZSÁLEM.) Három angol és két arab hivatalkok között fegyveres összecsapásra került a sor és ennek folyamán a két arabot lelőtték. A brit kormányzóság rendelkezése a három angol tisztviselőt hadbírósg elé állították.

(BELGRÁD.) Várady Imre szenátor tegnap kihallgatáson jelent meg Cvetkovics miniszterelnök előtt, akivel ismertette a jugoszláviai magyar kisebbség kérelmeit.

(BERLIN.) Dormüller közlekedési miniszter tegnap megnyitotta a közvetlen vasúti forgalmat Keletporoszország és a Harmadik Birodalom között a dirchauer új Visztula-hídon át.

(GOTENHAFEN.) A német hatóságok mára várják az első hajót, amely 1500—2000 balti-állambeli németet hoz magával.

(BERLIN.) A német kormány a német bevándorlás elősegítésével Lorenz főcsoporthvezetőt nevezte ki, aki székhelyét Gotenhafenne tette át.

(DE HAAG.) A holland kormány elhatározta, hogy megerősíti Curacao és Aruti szigeteit.

(PÁRIS.) A francia kormány elhatározta, hogy bevezeti az egytál ételles rendszert.

(LONDON.) A belügyminisztériumban terveket dolgoznak ki a hulladékok értékesítésére vonatkozólag.

(BERLIN.) Göbbels propagandafüggő miniszter megjelent a „Scapa Flow-i buvárnaszád” legénysége között és ajándékokat osztott ki nekik.

(LONDON.) A Yorkshire 10.000 tonnás kereskedelmi hajó legénységét egy amerikai gőzös szedte fel 6 órával a megtorpedozás után.

Jurisztika

O Az EKE kirándulása. Az Erdélyi Képző és Turista Egyesület központi turista szakosztálya október 22-én a következő kirándulást rendezi: Autós: Tordai hasadék. Indulás vasárnap reggel 8 órakor a Főtérről. Jelentkezni lehet péntek este 8 óráig a hivatalos órák alatt az egyesület Str. Memorandului 2. sz. I. emelet 23. sz. ajtó alatti helyiségében. — Gyalog: Bükk-erdei EKE menedékház, Majláth-kút, Arpad-csúcs, Kismagura. Indulás vasárnap reggel 8 órakor az egyesület elől. Vendégeket mindkét turára szívesen lát a vezetőség.

Sársaság

— A Református Nőszövetség második templomi hangversenyét vasárnap délután 6 órai kezdettel a felsővárosi gyülekezet Motilor uti templomában rendezi meg. Az ünnepi előadást dr. Tavaszy Sándor theol. tanár, egyházkerületi főjegyző tartja „A hit akadályai” címen. Reményik Sándor író verseiből olvas fel. A Lakatos-dr. Hász-dr. Holló-Mestitz vonósnyegyes előadja Mozart: „Első milánói vonósnyegyes” két első tételét, „Allegro assai” és „Tema változatokkal”. Götzingeré, Hihm Irén énekművészné Beethoven: „Vezekelés” és Gluck: „Himnusz” című darabokat adja elő Tatár Ferenc tanár kíséretével. Tavaszy Icuka hegedűn előadja Bach: „Air” című darabját, kiséri Dóczy Gida. Az istentiszteleti részt Deák Ferenc lelkipásztor végzi. A templomi hangverseny jövedelmét a szegénysorsú gyermekek felruházására fordítja a Nőszövetség.

(A kolozsvári faipari munkások figyelmébe. A szamostartományi faipari munkások szakmai szervezete értesíti mindazokat a famunkásokat, akik ebben a hónapban még nem jelentkeztek, saját érdekében jelenjenek meg a szervezet irodájában (Marechal Foch-ut 25.) este 6—8 óra között.

Rádió

PÉNTEK, október 20.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Időjárásjelentés, időjelzés, sport hírek. 13: Ének-hármas. 13.30: Bálalajkenekar. 14: Hírek. 14.30: Népzene. 19: Lemezek. 19.30: Népzene. 20: Felolvasás. 20.15: Schrammel zene. 20.35: Varázsfuvola közvetítése az Operából. Szünetek közben hírek. Hírek magyar nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Zenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diáklőle. — 17.45: Tánckor. 18.30: Előadás. 19: Sportközlemények. 19.10: Szalonzene. — 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.30: Tannhauser I. II. felvonás, dalmi az Operaházból, a III. felvonás Budapest II. 23.10-kor közvetíti. 21.35: Hírek. 23: Hírek. — 23.25: Jazz zene. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

— Szamostartomány helytartósága félmillió lejt utalt ki a máramarosi hadbavonultak hozzátartozóinak. Szamostartomány királyi helytartósága fél millió lej segélyt utalt ki a máramarosi katonai összpontosításra behívottak nélkülöző családtagjainak felségélyezésére.

— Hőhullám váltotta fel az okiráltságban az utóbbi napok hideg időjárását. Bucurestiből jelenti a Rador: Az egész ország területéről azt jelentik, hogy az előző napok hideg időjárását valóságos hőhullám váltotta fel. A ba-caumegyei Moinești vidékén másodszor virágzik az eperfa és az orgona. Targoviste vidékén a nappali hőmérséklet harminc fokra emelkedett.

— Kedvező időben folynak a mezőgazdasági munkálatok. Bukarestből jelenti a Rador: A meleg őszi időjárás rendkívül módon elősegíti az őszi mezőgazdasági munkálatok elvégzését. Az egész ország területén lázasan dolgoznak a mezőgazdák az őszi szántás-vetés és a betakarítási munkálatok befejezésén. Megkezdődött a tengeri betakarítása és szorgalmasan folyik a szüret is.

— 187 céget kizártak a nyilvános árlejtésekből. Bukarestből jelenti a Rador: A pénzügyminisztérium kimutatót készített és rendelkezett arról, hogy 187 különböző céget zárt ki az egész ország területén a nyilvános árlejtéseken való részvételből.

Közel ötmillió lejes költséggel restaurálni fogják a főtéri Szent Mihály templomot

A tervek szerint öt évig fog tartani a hatalmas munka, amelynek előkészítése már megkezdődött

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A római katolikus egyházközség gondnoki irodája bucsujáró-hely. Itt adnak találkozókat egymásnak az egyházközség bérlei, a festők, a vízvezetékszerelők, a lakástkeresők, a kéregetők, a panaszosok, ügyvédek és nem utolsósorban az újságírók, akik rendszerint ott és akkor szoktak megjelenni, amikor a legkevésbé látják őket szívesen. Ajtó nyílik, ajtó záródik, de dr. Kedves András, a kolozsvári egyházközség gondnoka nyugodtan állja a rohamot. Néhány rövid szóval percek alatt elintézt minden ügyet és még arra is jut ideje, hogy az ölbetűt katonájának kérdéseire is válaszoljon.

ROHAMRA INDULNAK A SZAKEMBEREK

— A Szent Mihály templom kijavítása, renoválási munkálataira vonatkozólag az egyházközség 1939. május 11-i gyűlésén történt bejelentés.

Márton Áron püspök úr tudatta a gyűlés tagjaival, hogy 4 és fél millió lej költséggel restaurálni fogják a főtéri templomot.

Köztudomású, hogy templomunk páratlan műemkek — mondotta Márton Áron püspök — amelyet az idő vasfoga kikezdezt. Kőcsipkéi, kockái málfőben vannak, egyes részek egész siralmas állapotba kerültek és ha a jelenlegi formák megőrzésével akarjuk templomunkat kijavítani, most kell nekilátnunk a munkának, amíg a díszítések formái — úgy, ahogy — meg vannak és rekonstruálni lehet azokat.

Beszéde további részében bejelentette a püspök úr, hogy szakemberekkel megvizsgáltatta a templom minden tényérnyi kis helyét és a szakemberek alapos vizsgálata után arra a megállapításra jutottak, hogy a fent említett költséggel és 5 év nehéz munkájával sikerülni fog a templomot a szükségnek megfelelően kijavítani. Beszéde befejező részében felhatalmazást kért a munkálatok további folytatására, amit a gyűlés nagy lelkesedéssel megadott.

AZ ELŐKÉSZÍTŐ MUNKÁLATOK

— A fentemlített összeget, tekintettel arra, hogy hatalmas méretű munkálatokról van szó,

az egyházközség az adakozó közönség hozzájárulásával együtt kívánja előteremteni.

Hála Istennek, a jelek azt mutatják, hogy munkánkban nem állunk egyedül. Már is több helyről jelentős összegeket kaptunk, amelyek legfőképpen erkölcsileg hatottak ránk biztatón, hiszen

megérthettük belőle, hogy a templomjavítás nem saját ügyünk, azt közügynek fogja fel Erdély társadalma, amely készséggel siet segítségünkre.

A gyűlés és a felhatalmazás megszavazása óta a munkálatok előkészítése megindult. Mindenek előtt intézkedtünk az állvány-anyagra vonatkozólag, ami jelentős kérdés, hiszen óriási mennyiségű fát kell beszerezni, hogy a falakat kijavító munkálatokhoz szükséges állványokat felépíthesük. Ugyanakkor

tárgyalásokat kezdtünk a magyarázati könyvnyomtatásáról a könyvtár szállítására vonatkozólag, mert szakértőink szerint annak a köve legidősebb, hasonlóbb színben, szemcsézetben és minőségben a templom jelenlegi kőanyagához.

MILYEN LESZ A TEMPLOM ÚJ RUHÁJA?

— A templom külső és belső kijavítására vonatkozólag megfelelő tanulmányokat folytattunk. Jómagam több napot töltöttem Brassóban és tanulmányoztam az ottani javítási munká-

latok menetét és az ott szerzett tapasztalatokat nálunk fogjuk felhasználni. A munkálatok külső és belső javításokra terjednek. Kivülről kicserélünk minden elmállott követ, új oszlopfejeket állítunk a megrongáltak helyébe, kicseréljük a párkányzatok fedőköveit, a bordázatok és szobrásszokkal újra faragtatjuk, vagy kijavítatjuk a megkopott és letöredezett kőcsipkéket. Hogy ez a kényes és rendkívül nagy felkészültséget kívánó munka könnyebben menjen és

a kijavítás a teljes építészeti és stílusbeli hűség figyelembetartásával történjék, előzőleg lefényképeztük a templom minden kis részletét és ezeknek a fényképeknek alapján fogja munkáját végezni a szobrász és építész.

Belül mindenekelőtt letakarítjuk a pilléreket, iveteket és falakat. Régebben ugyanis olajfestékekkel festették be az oszlopokat és így megfosztották őket természetes színüktől, sőt lehetséges,

hogy az egész templom be volt festve. Ki fogjuk cserélni az elkopott padlózat-köveket és a bejárattól jobbra levő eddig semmi célt nem szolgáló helyiségben keresztelő kápolnát rendezünk be.

...ÉS A POKOL KAPUI NEM VESZNEK ERŐT RAJTA...

Már kint is vagyunk az uccán, áthaladunk az uttesten és a templom kertjében csikordul lábunk alatt a kavics. Apró emberek, hunyorgató szemmel nézik a megrokkant, de kereszties fejét büszkén a felhők között hordó óriást. A kő hallgat, de hallgatása legékebb beszéd. Azt mondja, hogy ma, amikor országok és világok roppannak össze, templomot építeni szimbolikus tett, elhatározás. Bizonnyitja azt, hogy az Egyház áll, örökké élni fog, a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. És hogy ebből a szörnyű zűrzavarból van kiút, halál után van élet, a romokból feltámadás. (m.)

Az iparcsinmester nem verheti büntetlenül inasát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes ügy foglalkoztatta tegnap a kolozsvári bűnügyi tábla hármastanácsát. A kolozsvári járásbírószék ez év január hónapjában 750 lej pénzbüntetésre ítélte és 1500 lej kártérítésre kötelezte László Imre kolozsvári mechanikus mestert, akit azzal vádoltak, hogy M. J. nevű kiskorú inasát többször megverte, úgy, hogy a tanuló kénytelen volt a munkakamaránál tanoncszerződésének felbontását kérni.

Az elítélt mester az ítélet ellen a törvényszékhez felebbezett, amely azon-

ban a felebbezést elutasította, azzal az indoklással, hogy a mester a törvényben biztosított nevelési jognál fogva megfenyítheti ugyan inasát, de nem olyan mértékben, amint azt a vádlott mester tette. László ezután a táblához folyamodott fel. Az ügy a bűnügyi tábla elé került, ahol a sértettet dr. Gyenge László ügyvéd képviselte, aki arra való hivatkozással, hogy a felfolyamodás nem megindokolt, kérte annak elutasítását. A bűnügyi tábla helyet adott a magánvád keresésének és a felebbezést elutasította.

Veszedeles besurranó tolvajt fogott el a rendőrség

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vakmerő lopás történt tegnap a lupsai negyedben. Creciun Tódorné Romulus-ucca 53. szám alatt lakó munkásszony tegnap este, midőn munkájából hazatért, megdöbbenéssel állapította meg, hogy távollétében ismeretlen egyén behatolt a lakásába és azt csaknem teljesen kifosztotta. Többek között nagyobb értékű, egyik hozzátartozójától emlékebe kapott óráját is elvitték. Az érzékenyen károsult munkásszony feljelentésére bevezetett nyomozás során a III. kerületi rendőrség mára virradólag le is fűlte a tettest Fodor János Maramures-ucca 1. szám alatt lakó, 28 éves rovottmultu betörő személyt.

mélyében. Bűnlajstroma összeállítása folyamatban van és a nyomozást nagy eréllyel folytatják annak megállapítására, hogy vajon hány betöréses lopás terhelje lelkiismeretét.

Mint érdekességet emlegetik a III. kerületi rendőrségen, hogy a poruljárt gonosztevő csak néhány héttel ezelőtt szabadult ki a kolozsvári börtönből és most is odakerülhet. De az a legérdekesebb, hogy Fodor János miután „lebukott”, első dolga az volt, hogy egyik ismerőse révén az iránt érdeklődjék: vajon a második emeleten levő 64-es számú cella üres-e, mert abba szeretne visszakerülni.

Deficittel zárult a város pénzügyi mérlege a költségvetési év első felében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Farcas Vasile főszámvevő most tette közzé Kolozsvár város pénzügyi és gazdasági jelentését a költségvetési év első feléről. A jelentés számos zlopsorából azt a megállapítást szűrhetjük le, hogy a városi adóprós — figyelembe véve azt a körülményt is, hogy az adókievetések elhúzódása miatt az adóbehajtás csak későn kezdődhetett meg, — nagyszerűen működött.

Kolozsvár polgársága fél év alatt 52,007.386.25 lejt izzadt ki különböző adók és illetékek címén. Ez az összeg az egész évi bevételi előirányzat 35.05 százalékát teszi ki.

De lássuk csak az egyes költségvetési tételekből mennyit vett be a városi pénztár.

Az állam által behajtott adókból 7,736.104 lejt, városi adókból 5,536.010 lejt, városi taxákból 3,874.163 lejt, utadóból 4,337.817 lejt, városi üzemek jövedelméből 4,216.578 lejt, gázgyártól 1,123.419 lejt, bejelentőhivatalból 140.038 lejt.

A vágóhidról ezuttal is bebizonyosodott, hogy legtöbb jövedelmet hajtó vállalkozása a városnak, mert fél év alatt 5,185.251 lejt vett be, pontosan felét az egészévi előirányzatnak.

A kiadási tétel számos zlopsorából az derül ki, hogy a város költséges adminisztrációt vezet.

Egyedül a személyi kiadások összege 8,390.549 lejre rug, az anyagi kiadások összege pedig 2,750.785 lejt tett ki.

Szubvenciókra 423.361 lejt, kulturális célokra 1,638.946 lejt, szociális alapokra pedig 117.203 lejt fordítottak. A tűzoltóság ellátása 269.509 lejt, a városi világítás 366.359 lejt igényelt. Ezekben az összegekben természetesen nem szerepelnek az előirányzatok és a kiutalások, melyek a kiadási tételt erősen fel emelték. A bejelentőhivatal 228.900 lejt, a közüzemek 2,625. 589 lejt, a gázgyár 773.711 lejt, a vágóhid pedig 2,207.783 lejt emésztett fel fél év alatt. A számadatokból — a bevételi és kiadási tételek szembeállításával — fogalmat alkothatunk a városi gazdálkodásról. Ha figyelembe vesszük a kiutalt, de ki nem fizetett tételeket is a kiadási oldalon,

kiderül, hogy a félévi mérleg passzívával zárul. A kiadás közel 29 millió lejjel haladt túl a bevételt (galó)

Fizetésemelést kérnek az ortopéd-kórház munkásai

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári ortopéd kórház munkásai annak ellenére, hogy a megélhetés jelentősen megdrágult, másfél év óta nem kaptak fizetésjavítást. Most, hogy a drágaság tetőfokra hágott, a munkások előterjesztést tettek a kórház igazgatóságának, kérték, hogy fizetésüket arányosítsa a jelenlegi piaci árakhoz. A kórház igazgatósága azzal felelt, hogy az ügyben csak az egészségügyi minisztérium dönt het, mivel a költségvetését a minisztérium jóváhagyta és nem áll módjában azon változtatni. A munkások most a vasmunkás-szervezet útján emlékiratot intéztek az egészségügyi minisztériumhoz, amelyben kérték, hogy a drágaság emelkedésére való tekintettel, intézkedjék, hogy a bérük arányban legyen a megélhetés lehetőségével.

Ötvennégyévi szolgálat után nyugalmába vonul Vásárhelyi Boldizsár tb. esperes

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári református presbiterium a közeli napokban ülést tart, amelynek egyik napirendi pontja lesz Vásárhelyi Boldizsár tb. esperes, belvárosi lelkész nyugalmabavonulása. Vásárhelyi Boldizsár 54 év óta szolgálja egyházát. Husz év óta megszakítás nélkül Kolozsváron fáradozik a lelkek nemesítésén és valláserkölcsei nevelésén. Azelőtt Désen és Marosújváron tevékenykedett. Hoszsú pályafutása alatt sok barátot, tisztelt szerzett magának ez az egyszerű, puritánéletű pap, aki magas kora ellenére ma is a legkitünőbb hitazonosok egyike. Püspökkválasztások alkalmával nem egyszer került előtérbe neve, de szerény modora és tartózkodó egyénisége mindenkor visszautasította a megtisztelő megbízást.

A presbiterium valószínűleg tudomásul veszi Vásárhelyi Boldizsár kérését és nyugdíjazza az érdemes főpapot, akinek jólmegérdemelt pihenőjére való visszavonulását a hívek és Kolozsvár magyarságának szeretete kíséri.

Felfedezték a száj- és körömlajás biztos gyógy-szerét

(BERLIN.) (Dunaposta.) Német mezőgazdasági és vegyészszakértők már hosszú idő óta kísérleteznek a száj- és körömfájás gyógyító szérumának felfedezésével. A kísérletek teljes sikerrel végződtek és a Riemsben felállított kísérleti telepen a száj- és körömfájás ellen szérummal beoltott állatok nemcsak, hogy százszázalékosan meggyógyultak, de a preventív intézkedés következtében az állatok meg sem kapják a veszedelmes ragályt. A mezőgazdasági és állattenyésztési szempontból is nagy jelentőségű gyógyító szérumot Olaszország és az USA is hatalmas mennyiséget rendeltek és a gyógyszer ellenértékét előre és arányban hajlandók fizetni.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelzés és címnélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portóztott jelzés leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenszre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLÁSI mód- szerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfi ruhát és kabát szöveteit, készfűzőket, kötöttárukat, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi hátmögött. (2678)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háraknál kaphatók. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon 3623. (2835)

TRÁGYA eladó Háraknál. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon: 36-23. (2836)

RÉGISÉGET, zománcos ékszert, perzsaszőnyegeket, antik butort készpénzért vásárol Wallerstein régiségkereskedő. Str. Clemenceau 7. Tűzoltó lakanyával szemben. (6204)

MAKULATURA, újságcsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

9000 lejtől modern dióhálók, kombinált szekrények, rőkmier, 6500 lejtől diófás szőnyeg, félháló és konyhaberendezés sürgősen eladó. Cal. Victoriei 25. asztalosnál. (6039)

JÓFORGALMU korcsma átadó. Cím a kiadóban. (6068)

JÓKARBAN lévő 4 hengeres, csukott Chevrolet olcsón eladó. „Kiing” cég, Cal. Reg. Ferdinand 10. (5751)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesz, igen nagy választékban olcsón eladó. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (6026)

HORDÓK, újak kaphatók 500—1300 literig. Fürst Simon kádarmesternél. Déva. (VT2862)

4 darab nagy oliánder eladó. Str. Timbalei 8. (6102)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR”-ban

vásárolhat. Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

SÜTÉTKÉK gyermekkosci eladó. Str. Gruia 18. (6143)

ÓCSKARUHÁKAT vesz, télikabátokat, vas választékban 500 lejtől eladók. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (5878)

EBÉDLŐBERENDEZÉS eladó. Strada Bălcescu 4., emeleten. (6139)

ELADÓK 750 kilós tolmérleg, különböző körfűrészlapok, egy ventilátor, egy ebédlőkredenc. Str. Moldovei 8. (6115)

SELYEMGYAPJAS angora nyulak minden nagyságban elsőrangú tenyészetből és rendes házinyulak eladó. Str. Moldovei 8. (6114)

ELADÓ egy szép nagy palma. Str. Bis. Ort. 4. szám alatt. (6127)

EGY gyermek sportkosci jó állapotban eladó. Weiss, Cal. Decebal 60-a. (6166)

UJ patefonomat egy rádióval elcserélném. Str. Iuliu Cesar 18., délután 5 után. (6057)

EGY komplett háló és két gyermek vas. ágy olcsón eladó. Str. Dragalina 29. (6201)

ZONGORA, rövid, kereszthúros, bérbeadó, ebédlőberendezés eladó. Cal. Traian 5. (6207)

ELADÓ rádió 3 plusz 1-es. Értelmezni lehet Str. Cloșca 11. (6210)

SZŐNYEGSZÖVŐSZÉKET keresek megvételre. Perzsaszőnyegszövőnőt felveszek. C. M. Foch 54. (6211)

ELADÓ Singer szabógép, P. Carolina 3. Apart. 1. (5147)

TOPOLYA tele dióhálók, konyhák és más butorok eladó. Jasiilor 10. (6226)

A TOLVAJ

Pénteken este adja először a színház Henry Bernstein remek, izgalmas, aktuális színművét, A tolvajt, amely az idej párisi felújítás rendjén minden újdonság-sikert meghaladó diadalt aratott. A darab alaptémája a divatörlet, amely korunkban annyi családot zuzott már szét és mérhetetlen szenvedést okozott, de szervesen hozzátartozik a nő lélektanához. A legjobb bűnügyi drámákat is megszégyenítően érdekes A tolvaj cselekménye, nagyszereitek a szerepei, fűtött a légkör.

A tolvaj vezető szerepeit Fényes Alice, Paál Magda, Nagy István, Borovszky Oszkár, Lantos Béla és Szabados Árpád alakítják.

Csütörtökön és vasárnap délután: Boldog órák! Szombaton 5-kor: DUO

A délutáni előadások műsorát Kovács György akadályoztatása miatt kénytelen volt megváltoztatni a színház. A Boldog órákat csütörtökön ötkor és vasárnap háromkor adják, szombaton ötkor pedig Verneuil világhírű színműve, a Duo kerül színre.

SINGER csomakos varrógép, patefon 2 ágy sodronnyal, konyhaasztal, nagy vaspántos koffer olcsó árban eladó. Str. Baritiu 20. ajtó 2. (6215)

BUTOROKAT nagy választékban vesz és eladók. Bizományt, beraktározást vállalok. Str. Gen. Poetas 15. (6217)

WERTHEIMKASSZA, kettős, négyes eladó. Str. A. Muresan 16. 1—4 óráig. (6218)

8 drb. jókarban lévő tiszta boros hordó 60—350 literig eladók. Str. Gen. Poetas 5. (6222)

INGATLAN

EGY házastelek eladó. Str. Nădăsel 49. (6054)

SÜRGŐSEN eladó telek minden elfogadható áron, bankadóssággal. C. M. Foch, értekezni: Cal. Reg. Carol 132. (6044)

ELADÓ Kolozsvárt a Donát-utón, az autóbussz végállomás közelében 3 és fél hold fiatal gyümölcsös, kerti házzal, kamrákkal, a Szamoshoz külön lejáróval és 10 méter kiépített Szamos-parti fűrdővel. Érdeklődni lehet dr. Asztalos Sándor ügyvédnél, Cluj—Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand 7. II. em. Telefon: 14-84. (5785)

ELADÓ ház 7 szoba, 2 konyha, fűrdőszoba, 1250 nm. parcellázásra alkalmas. Str. Ep. N. Ivan 8. (6132)

ELADÓ új ház Kővári-telepen, 2 nagy szoba, konyha, nagy gyümölcsöskert, 18 m. front, hossza 50 m. Alkalmi vétel 320 ezer lej. Cím a kiadóban. (6193)

ELADÓ új ház sporttelep környékén, 5 szoba, 1 konyha, melléképületek 220.000 lej, havi 2000 lejt hajt. Cím a kiadóban. (6194)

KIADÓ Str. Densusianu 6-a. alatt azonnal 3 szoba, konyha lakás szép kerttel. Ára 2200 lej. (6200)

FELHÍVÁS! Háztulajdonosok figyelmébe! Eladó ingatlanát és kiadó lakását kérem irodámban bejelenteni, lakása kiadását díjtalanul vállalom. Éliás ingatlan- és lakásforgalmi irodája. Str. Baritiu 20. (6216)

ELADÓ Grigorescu-negyedben 500 nm. ház hely 140.000 lejt. Érdeklődni Strada Iuliu Maniu 42. szám alatti ügyvédi irodában. (2841)

ÁLLAST KERES

KÖZÉPKORU nő házmesternőnek elmenne magános urhoz, vagy fiatal párhoz. Gazdasághoz is ért. Szerényigényű, vidékre is elmenne. Cím a kiadóban. (V6111)

KERESKEDELMi akadémista leány kereskedelmi középiskolások előkészítését jutányos áron vállalja. Cím a kiadóban. (6172)

ROMÁN, magyar, német nyelvtudással, gyakorlati fűszerkereskedő segéd azonnal állást keres. Megkereséseket „Kaucióképes” jelíggel kiadókba. (2870)

RAKTÁRNOKI, pénzbeszedő, ügynöki, vagy bármilyen más alkalmazást keres megbízható zsidó, volt kereskedő, fűszer, vagy italszakmában. Megkereséseket „Lelkiismeretes” jelíggel kiadókba. (T 2872)

ÁLLAST KAPHAT

100.000 LEJJELE alkalmi üzlethez keresek komoly urat. „Komoly kereset” jelíggel. (6205)

ÜGYES kifizetőleány felvétetik Margaret kalapszalonn, Str. Memorandului 6. (6196)

SZABÓMUNKÁSOK és munkások konfekció munkára felvétetnek. Str. Anton Pan 32. (6186)

KERESEK azonnal ügyvédjelöltet, jeleslőnt, vagy hivatalnokot, hivatalnoknőt. Perfekt román tudás szóban és írásban. Jelentkezés Str. Cavalerilor 5. 4—7 óra között. (6199)

EGY nadrágszabó munkát kaphat. Cal. Reg. Ferdinand 99. Szabó üzlet. (6212)

NÉGY középiskolát végzett erős fiúk ruhafestő tanulóknak felvétetnek. Strada Gen. Poetas 5. (6223)

NIKKELÉZÉSBEN jártas munkásnő felvétetik Schlezák Ferencnél. Str. St. O. Iosif 3. (6219)

ÖNÁLLÓAN dolgozó masamódleányok és bejárónő felvétetik. Kalapszalonn, P. Unirii 22. udvarban. (6221)

KÜLÖNFÉLÉK

CLUJON, forgalmas helyen bevezetett üzlethez pénzes társat keresek. Megkereséseket „Társas” jelíggel kiadókba. (5896)

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél. Str. Gh. Baritiu 28-a Rodna Veche állomásról. (2801)

BIRÓ Béla asztalos jelentkezzen délután 1-kor a Palace-kávéházban. (6188)

AMERIKA részére komoly szabadalmaztatott keresek. Megkereséseket „Praktikus” jelíggel kiadókba kérek. (6189)

OKTATÁS

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falek Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8458)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ garzonlakás fűrdőszobával, teakonyhával belvárosban. Str. Florilor 1-a. (2869)

KIADÓ magas világos szuterin szoba vízkagylóval és kamrával belvárosban. Str. Florilor 1-a. (2868)

HÁROM szobás, komfortos lakás november 1-re kiadó. Cal. Moșilor 54. (2885)

KÖNYVTÁR közelében 1 szoba, konyha, előszoba, speisz 850-ért kiadó. Strada Neagră 7. (6038)

1 SZOBA, konyha, speisz olcsón kiadó. Str. Horea 6. (6052)

KIADÓ szoba, konyha. Str. Biserica Ort. 13. (6053)

2 SZOBA, konyha, fűrdőszoba, speiz kertes házban november 1-ére kiadó. Strada Gojdu 21. Telefon: 22-03, vagy 21-35. (6067)

IRODÁNAK kiadó két földszintes uccai szoba nov. 1-re. Str. I. Maniu 24. Értelmezni lehet Str. Reg. Maria 46 II. em. 7. apartament. (6083)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, Str. Moldovei 15. állomás mellett. (5696)

KÉT szoba hallos komfortos villalakás kiadó november elsejére. Str. Elisabeta közelében, Str. Gruia 10. (6004)

KÉT szoba, konyha komfortos lakás vízszalépés miatt azonnalra vagy november 1-ére ismét kiadó. Str. Elisabeta 14. sz. (6136)

ÜZLETHELYISÉG kiadó, esetleg lakásnak is olcsón, Str. Masaryk 44. Erd.: Reg. Maria 24. fűszerüzletben. (6178)

KIADÓ november 1-re 2 szoba, konyha fűrdőszoba, Str. Aviator Suciu 7. (6182)

KIADÓ november 1-ére 2 szép szoba, fűrdőszoba, veranda, amely konyhának is használható. Str. A. Muresan 25. sz. Garzonlakásnak kitűnő. (5333)

KIADÓ villa, 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel. Str. Grecianu 16. Értelmezni Sincal-ucca 16. Opris. (6183)

BELVÁROSI új villában garzonlakás kiadó. Str. Bis. Ort. 17. (6184)

2 SZOBA, konyha kiadó. Str. Gen. Poetas 10. (6190)

MAGÁNOS nyugdíjasnak szoba kiadó, esetleg ellátással is. Str. Donat 52. (6191)

KIADÓ szoba, konyha Cosmutza mellett Str. Lucaci 44. (6202)

BELVÁROSBAN külön teiken 3 szobás kertes családi ház kiadó. Teljes komfort. Cím a kiadóban. (6092)

EGY napos, világos uccai szoba, konyha mellékhelyiséggel kiadó. Str. Uzine Electrica 7. Sporttelep mellett. (6131)

NAGYKITERJEDÉSŰ üzemhelyiség világos raktárhelyiség iroda ipariárammal kiadó. Str. Anton Pan 6. (6192)

GARZONLAKÁS szoba, elő- és fűrdőszoba és egy nagy szuterin szoba kiadó. Str. Berde 3. (6197)

KÜLÖNBEJÁRATU uccai nagy szoba kiadó. Cal. Decebal 35. (6198)

KÜLÖNTELEN kiadó 2 szoba, konyha kerttel Str. Hasdeu 17. (6206)

IDŐSEBB urinő csendes női lakót keres. Cím a kiadóban. (6208)

EGY szoba, konyha, éleskamra azonnal kiadó. Str. Uzinele Electrica 13. Sporttelep mellett. (6209)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnalra kiadó. Str. Cotita 5. Farkasnál. (2871)

KÜLÖN telken kiadó modern 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek. Ért. Str. Rugului 40. (6220)

KIADÓ cserépkályhás uccai szoba. Hasdeu 11. (6224)

KÜLÖNBEJÁRATU szobák 600—800 lejt azonnal kiadók. Cal. Moșilor 65. (6214)

LAKÁST KERES

KERESEK belváros területén kétszobás fűrdőszobás, konyhás komfortos lakást november 1-ére. Cím a kiadóban. (6187)

3—4 SZOBÁS lakást keresek lehetőleg központban. Cimeket Sora melletti cukrászdában. (6195)

KERESÜNK sürgősen ugyanabban a házban két butorozott szobát és egy butorozott szobát, amelynek a konyhához van bejárata. Cimeket: Telefon 13-38. (6213)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök d. u. 5: **Boldog órák.** (A nagyszerű vígjáték első olcsó helyezés előadása.)

Este 9: **A szerelem gyümölcse.** Péntek fél 9: **A tolvaj.** (Henry Bernstein világhírű színműve, Góth Sándor fordításában. Fősz.: Fényes Alice. Paál Magda, Nagy István, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Szabados Árpád. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlet 6. szám.)

Szombat d. u. 5: **Duo** (Louis Verneuil páratlanul izgalmas színműve Fényes Alice és Nagy István fellépésével. Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 3: **Boldog órák** (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: **A szerelem gyümölcse.**

Este 9: **A tolvaj.**

Mozi

SELECT MOZGÓ: Ő és Én (Szerelmi kaland.) Charles Boyer és Irene Dunne művészpár filmreke, mely lázba hozta az öt kontinens mozikedvelőit. Meghatóan szép szerelmi történet, nagyszerű szereposztással, kiváló rendezéssel.

ROYAL MOZGÓ: Minden idők legizgalmasabb képfilmje a francia-német háborúból. **Benoit kapitány visszatérése.** Fősz.: Jean Murat és Mireille Balin. Mindenki nézze meg.

URANIA MOZGÓ: A kankázusi brigád. A francia filmgyártás díjat nyert reke. Fősz.: Lisette Lanvin, Charles Vanel, Troubetzkoy Hecceg, Roger Duchesne, Vera Korene. Műsoron kívül hirdó.

CAPITOL MOZGÓ: Az idegenlégio becsülete. Hatalmas rendezésű, izgalmas algiri film. Főszerepekben: Charles Vanel, Marie Bell és Pierre Renoir.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Két világsláger, egy helyár. I. **Uraganul.** Az évad legnagyobb monumentális film slágere. Fősz.: Dorothy Lamour és John Hall. II. **Száz férfi és egy leány.** Zenés operett. Fősz.: a bájosa Deanna Durbin és Leopold Stokowsky. III. **Hiradó.** Kív. műsorunk: **A zendai fogoly.** II. Az utolsó hős.

Hétfő fél 9: **Grófkisasszony.** (Harsányi Zolt pompás, nagyszerű vígjátéka. Fősz.: Fényes Alice, Haáz Joli, Beness Ilona, Hegyi Lili, Paál Magda, Havadi Nagy Ilonka, Faludi Márta, Járni Teri, Miklóssy Margit, Radó Éva, Faluvégi Gizella, Tiha-nyi Magda, Nagy István, Lantos Béla, Borovszky Oszkár, Bodó György, Gulácsy Albert, Senkálzky Endre, Szabados Árpád, stb. Premier bérlet 7. szám.)

Hirek

NAPTÁR. 1939. Október 20., Péntek.
Róm. kat.: Vendel, K. sz. I. Prot.:
Iren. Ort.: S. Artemie. Izt.: 7 Mar-
chesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

HOLNAP HOZZÁK A SZÁMLÁT

Férj: Hogyan, ez a te új kalapod?
Ha-ha-ha... nem tudom abbahagyni a
nevetést.

Feleség: Ne vess csak, majd abbaha-
gyod, hiszen holnap elhozzák a szám-
lát.

KETTŐ-TIZ!

Egyik fővárosi áruházban az egyik
vevő csodálkozással hallja, hogy ami-
kor egy elegánsan felöltözött hölgy az
egyik elárult asztaltól a másikhoz át-
megy, az alkalmazottak egymásnak
azt kiáltják: „Kettő-tíz.”

A vevő, aki igen jó ismerőse volt a
tulajdonosnak, érdeklődött is ez iránt.

— Ez kérlek figyelmeztetés a gya-
nus vásárlóknál — válaszolt a tulaj-
donos — és annyit jelent: „Figyeli
mindkét szemmeddel a tíz ujjára.”

— Ügyeletes gyógyszerárak. Októ-
ber 14-én, szombaton reggeltől október
21-én, szombaton reggelig a következő
gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szol-
gálatot: Unicorn, Unirii-tér; Demeter,
Motilor-ut; Somlea, Regele Ferdinand-
ut; Dr. Cseresznyés, General Foch-ut.

— Dr. Ábrahám Lajos nőgyógyász,
sebész rendeléseit ismét megkezdte. C.
Regele Ferdinand 43. Telefon: 30-90.

— **ELFOGLALTA ÁLLOMÁSHE-
LYÉT ROMÁNIA ÚJ BUDAPESTI
KÖVETE.** Budapesti jelentő a Rador:
Crutcescu, Románi, új meghatalmazott
minisztere október 17-én érkezett Bu-
dapestre, hogy átvegye a budapesti ro-
mán követség vezetését. A vasúti állomá-
sán a követség tisztikara és a konzulá-
tus osztaga fogadták az új megha-
talmazott minisztert, Dan Geblescu
követségi vezértitkárral, Davidescu ez
redes katonai attasé és Nicu konzullal
az élén.

— Új disz doktori címet kapott Iorga
Miklós és Petrovici volt miniszter. Bu-
karestből jelentő a Rador: Iorga Mik-
lós professzor-koronatanácsos és Pe-
trovici volt miniszter-professzor az al-
giri egyetem disz doktoraivá nyilvání-
totta.

— Külföldi követek Gafencu külügy-
miniszternél. Bukarestből jelentő a Ra-
dor: Grigore Gafencu külügyminiszter
tegnap kihallgatáson fogadta Francia-
ország, Törökország, Anglia és Német-
ország bukaresti meghatalmazott mi-
nisztereit, illetve nagyköveteit.

— **KÜLÖN ENGEDÉLYT KELL
KÉRNI AZ ÉJFÉLI 2 ÓRÁN TULI
TÁNCMULATSÁGOKRA.** Bukarestből
jelentő a Rador: A Monitorul Oficial
tegnapi száma rendeltörvényt közölt,
amelynek értelmében a bálók, tánc-
télyek megtartásához, amennyiben
azok éjjel 2 óra után tartanak, kü-
lön engedélyt kell kérni az illetékes
rendőrségtől.

— Kikkel egészítették ki a kolozs-
vári Kat. Nőimisszió hölgyválasztmá-
nyát. A kolozsvári Katolikus Nőimisz-
sió közgyűléséről szóló beszámoló-
ból — sajnálatos műszaki hiba miatt
— kimaradt azoknak a kolozsvári uri-
asszonyoknak neve, akikkel a közgyű-
lésen a választmányt kiegészítették.
A közgyűlés a választmányt Papp
Ödöné, Perényi Jenőné, Zöld János-
né és Mikes Miklósné kolozsvári uri-
asszonyokkal egészítette ki, akik ed-
dig is értékes karitász-munkát fejtet-
tek ki és e téren szerzett ügybuzgó
munkálkodásuk elismerése volt a vá-
lasztmány tagjaiul való megválasztá-
suk.

Január 19.-re halasztották a tárgya- lást Kovács István mérnök deviza- perében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári
törvényszék Barbateiu-Breban taná-
csa tegnapra tűzte ki az ítéletkihi-
rde-
tést abban a deviza-perben, amelynek
vádoltja Kovács István kolozsvári mér-
nök, az Electrosanitas tulajdonosa. Ko-
vács mérnök dr. Buzoianu professzor
megrendelésére Chevelier Jackson-féle
készüléket hozatott a párisi Collen et
Co. cégtől, amelynek a vételárát a vád
szerint a Nemzeti Bank megkerülésé-

vel, tiltott uton egyenlítette ki. A tör-
vényszék néhány nappal ezelőtt tar-
totta meg a főtárgyalást, amelyen a vád-
lott írásbeli felszólítással igazolta,
hogy az orvosi gép árát még ma sem
fizette ki. Dr. Márton Lajos ügyvéd,
a vádlott védője, írásbeli beadványban
kérte a törvényszéktől a tárgyalás újra-
megnyitását, amit a bíróság el is ren-
delt. Az új tárgyalást 1940 január hó
19-re tűzte ki.

DIVATUJDONSÁGOK NAPONTA ÉRKEZNEK AZ

„Elysée”-be

Sziveskedjen megtekinteni raktárunkat vételkötelezett-
ség nélkül. „ELYSEE” CLUJ, CAL. REG. FERD. 12.

Emelkedik a házasságkötések száma Kolozsváron

Muresan Gheorghe anyakönyvvezető szerint a hábo-
rus pszichózis is nagy mértékben hozzájárul
a „házassági járvány” terjedéséhez

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Végre vala-
mi, ami örömet kelt ebben a szomorú
világban! Emelkedik Kolozsváron a
házasságkötések száma. A kolozsári
anyakönyvvezetőség kimutatása sze-
rint az elmúlt hónapokban a házasság-
kötések száma rendkívül megnöveke-
dett. Hiába beszélnek gazdasági krízis-
ről, háborúról, szeptember hónapban
éppen kétszer annyi házasságot kötöt-
tek, mint az előbbi hónapokban. A hir-
telen fellépett házassági láz okáról Mu-
resan Gheorghe anyakönyvvezetőtől
kértünk felvilágosítást.

— Tény — mondotta — az anya-
könyvvezető — hogy az utóbbi idő-
ben emelkedett a házasságkötések
száma. Ennek okát egyrészt ab-
ban látom, hogy a város vezetősé-
ge, mint annak szükségességét is-
mételten és hangsúlyoztam, nemrég
leszámította a házasságkötésekre
kivetett illetéket. Nagyon sok
fiatal pár éppen a városi illetékek
miatt nem tudta házasságát törvé-
nyesíteni. A mindennapi életfel-

tételét sem tudta biztosítani, sem
hogy a különböző illetékeket meg-
tudta volna fizetni. Hangsúlyoz-
nom kell, hogy házasságot legin-
kább a szegény néposztály köré-
ből kötnek. Megható az az igyeke-
zet, ahogy március-hónapra élő em-
berek magukra igyekeznek vállal-
ni a házasság terhét.

— Van azonban egy másik ok,
amely közrejátszik a házasságköté-
sek számának emelkedésében. Ez
a háborús pszichózis. A távoli szem-
lélő el sem hiszi, hogy mennyiben
befolyásolja a háborús hangulat a
fiatalok érzelmi világát. A legna-
gyobb bizonytalanságban a házás-
ságban vélik megtalálni jövőjük
biztonságát. Hallottam, hogy pél-
dául Bukarestben is a német-len-
gyel háború kitörése idején a fia-
talok valósággal megrohanták az
anyakönyvvezetőségeket. Mi ez te-
hát, ha nem tömegpszichózis?
— fejezte be nyilatkozatát Muresan
anyakönyvvezető.

Az egyetemi és főiskolai hallgatókat is beszervezik a Nemzeti Ujjászületés Frontjába

(BUCURESTI.) (Rador.) A Nemzeti
Ujjászületés Frontja további szervező
munkája során megalakítja a diákok
arcvonalát is. Az egyetemi hallgatók
és más főiskolák hallgatói ennek az ala-
kulatnak lesznek a tagjai. Az egyetemi
és főiskolai hallgatók lelki, erkölcsi és
fizikai megerősítése érdekében és a
részükről kifejtett tevékenység fegyver-
meztettség keretében való tartása biztosítá-
sára a kormány elhatározta, hogy az
összes romániai főiskolai és egyetemi
hallgatók tagjai lesznek ennek a front-
nak, amely a fiatalok kulturális, szoci-
ális és testnevelési nemzeti szerveze-
te lesz. Összetétele pedig a következő:
a diáklótló élén a legfőbb parancsnok
fog állani, diák csoportok létesülnek,
cohorok és centuriók. A diákok nem-
zeti frontja megalakítására vonatkozó
rendeletet II. Károly király
Öfelsége tegnap már szentesítette is és
a törvény teljes szövegét közölték az
összes fővárosi lapok.

— Szakácsot keres a kolozsvári rend-
őrlegénységi étkezdé. A kolozsvári
rendőrlegénységi étkezdé vezetőjére szak-
képzett szakácsot keres. Pályázók jelentkezzenek dr.
Timbus Liviu kveszturái főtitkár iro-
dájában, kellő igazoló bizonyítvá-
nyokkal együtt.

A keresztény főiskolai diákság mélyen elítéli az Armand Calinescu ellen elkövetett orvgyilkosságot

Bukarestből jelentő a Rador: Argeto-
ianu Constantin miniszterelnök emlé-
iratot kapott a romániai keresztény
főiskolai hallgatóktól, akik az emlék-
iratban mély felháborodással ítélik e-
z a galád orvgyilkosságot, amelynek
Armand Calinescu miniszterelnök
esett áldozatul.

A szerelem gyümölcse

(André Birabeau háromfelvonásos
vigjátéka a Magyar Színházban)

Kényes téma, ám a színpadon gall
szellem feledtetni igyekszik a felszín si-
kamlóságait. Vigjáték, de az író egy-egy
villanással drámai mélységekbe világít.
Birabeau nem tartozik a legelsőrangú
francia írók közé, de mindig van monda-
nivalója. A nevetető keretek megmondó-
köztató lényegét fognak közre. Ime: az
egyébnek korrek, párisi gazdag ember,
aki azonban nem kapja meg család-
helyénél azt a melegséget, amelyre szíve
egész szeretetével vágyódik. Kisiklik te-
hát és barátját tart. A polgári erkölcs kö-
vet dobhat rá azért, de az író felmen-
ést ad neki, amennyiben a pergő dialó-
gusok és a fürgé cselekmény során ér-
keletti, hogy a barátja tulajdonképpen az
igazi feleség, mert a törvényt hitves, —
akiről egyébként csak beszélnek, de nem
jelenik meg a színen, — „modern asz-
szony” és teljesen idegen a férj számá-
ra. Birabeau nem riad vissza jól bevált
régí eszközök alkalmazásától, hogy új ha-
tásokat érhesen el. Némi Deus ex machi-
ne segítségével összehozza a törvényes
nászából származó fiút édesapja balkézi
családjával. Kavarodások során kirobban
az igazság, amiben nagyrésze van a má-
sodik „házasságból” származó melegsívű
romatlan leánykának is. A rendezés ki-
tűnően oldotta meg a francia író elgon-
dolásait és a szereplő színművészek is
nagyon jól megállták helyüket. Borovszky
Oszkár a kétféle férj szerepében pompás
alakítást nyújtott. Ez a színész, aki —
a bonviváni szerepkörből tért át a prózai
szerepkörre játékaival és beszédével egy-
aránt tehetségének erős bizonyítékát ad-
ta. Nagy István és Lantos Béla, a két ga-
minos temperamentumú rádióbemondó
egészen új oldalukról mutatkoztak be,
harsány nevetésre késztetve a nézőket. A
törvényes fiú: Philippe alakját Bodó
György, a színház fiatal tagja játszotta.
Belellete magát szerepébe és élethűen va-
lószerűsítette a meglehetősen nehéz figu-
rát. Senkálzky Endre a közjegyző rövid
szerepében megmutatta, hogy ott a helye
a színpadon. Igen jó epizódi-figura volt
Szabados Árpád, aki a vidéki gimnáziumi
igazgató alakját jelentette meg. A
nők közül meglepően szép fejlődést mu-
tatott Paál Magda. Ez a fiatal színésznő,
aki a „balkézi” asszony nehéz szerepét
töltötte be, finom, disztigált, tapintatos
játékot nyújtott. Fényes Alice a 15 esztén-
dős Valentinét elevenítette meg. A süldő
leány alakjában élethű, igazi 15 esztendő-
s tisztalelkű, melegsívű csacska leánynak
mutakozott. Hegyi Lili, mint a kíváncsi-
kodó pletyka varrónő alakítója sok-
szor megkacagatta a közönséget. Ugyan-
így a legjobbakat mondhatjuk Marie ház-
vezetőnő megszemelesítőjéről: Benes
Ilonáról is. A szépszámu közönség harso-
gó kacajjal mulatott a vigjáték fordula-
itait és hálás tapsokkal honorálta a szín-
művészek értékes alakításait.

(h. j.)

— Kina meghatalmazott minisztere
megérkezett Bucarestbe. Bucarestből
jelentő a Rador: II. Károly király Öfel-
sege tegnap fogadta Lone Liang-ot, Ki-
na új bukaresti meghatalmazott minisz-
terét, aki bemutatta megbízó levelét.
Liang az első kínai diplomata, aki Bu-
karestben tevékenykedik. Kinevezése
azt bizonyítja, hogy Románia és Kina
között érdekkapcsolat van és főleg Ki-
na törekszik Romániával való kapcsola-
tára kimélyítésére.

— Kedvező az állami költségvetés
szeptember havi bevételi mérlege. Bu-
curestből jelentő a Rador: Az állam
költségvetési bevételek szeptember hó-
napban kielégítőek voltak. Egyes tétel-
eknél nemcsak a költségvetési elő-
irányzat szerinti összeg folyt be, ha-
nem ennél sokkal magasabb, ami a je-
lenlegi súlyos körülmények között fi-
gyelemre méltó eredmény.

Segélyt kér a veszélybe került Harding Óceánjáró hajó

(NEWYORK.) (Rador.) Az 'Atlanti Océán nyugati vidékén borzalmas vihar dühöng. Számos óceánjáró hajó súlyos veszélybe került, így a Harding amerikai elnökről elnevezett hajó is, amelynek fedélzetén 600 utas van, köztük Van Zeeland, a volt belga miniszterelnök is, aki Roosevelt elnök meghívására indult el Amerikába. Ez a hajó kétségbeesett segélytkérő jeleket adott le.

Ujabb jelentés szerint a Harding óceánjáró újabb segélytkérő jeleket adott le. Legutóbbi rádióátvitában azt közölte, hogy a toronymagasságú hullámok lesodorták a hajóról egy pincért, 45 utas sulyosan, 28 utas pedig könnyebben megsebesült a hullámok játékszerévé vált és ide-oda imbolygó hajón. A gőzös egyébként nagy erőfeszítéssel folytatja útját Newyork felé.

— Két német állami birtokon elégett 6000 métermázsza gabona. Berlinből jelenti a Dunaposta: Két állami birtokon szerdán hatalmas tűzvész pusztított, amely a csűrökben megsemmisített 6000 métermázsza gabonát. A vizsgálat folyamán az a gyanu merült fel, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A vizsgálat széles körben folyik.

— Kinevezték a NUF 62 titkárát. Bucurestiből jelenti a Rador: II. Károly király Öfelsége tegnap aláírta azt a rendeletét, amely a Nemzeti Ujjászületés Frontja 62 titkárának kinevezéséről intézkedik.

— Meggyorsítják a behívottak postai küldeményének kézbesítését. Bucurestiből jelenti a Rador: Annak érdekében, hogy megszüntessék azt a késedelmet, amellyel a katonai szolgálatra behívottak részére a levelek és a csomagok kézbesítése történt, a postai szétosztó szolgálatot úgy szervezték át, hogy az eddigi késedelem a jövőben nem ismétlődhetik meg. Ugy a leveleket, mint a csomagokat legkésőbb a feladástól számított 3 napon belül megkapja a címzett.

— Ünnepelesen megnyitották a fővárosi egyetem új iskolaéviét. Bucurestiből jelenti a Rador: Fényes ünnepség keretében történt meg tegnap este a fővárosi egyetem megnyitása. Nicodim pátriárka, Giurescu és Andrei Petre miniszterek jelenlétében. Nicodim pátriárka, a miniszterek és Stroescu rektor megleghangú felhívást intéztek a diáksághoz, hogy az eddigi és az országra nézve csak káros tevékenység helyett a szorgalmas tanulásra és önképzésre fektesse a fősúlyt.

— Adományok. Köszönettel nyugtázzuk I. S. a szegények részére beküldött 20 lej adományát.

— Lelkiismeretlen tettesek elpusztították a Lunga-uccát szegélyező fákat. Gonosz tréfa, vagy szándékos rosszhiszeműség hajtotta-e azokat az egyelőre még ismeretlen tetteseket, akik a Lunga-ucca során a két oldalt húzó fákat lelkiismeretlenül tönkretették? Erre a kérdésre fog választ adni az erélyes rendőri nyomozás, amely ebben az ügyben megindult. Ismeretlen tettesek ugyanis végig járták az egész ucca vonalát és késsel, meg egyéb éles eszközökkel a szó szoros értelmében összevagdosták a fák kérget és törzseiket is belehasították. Ugy, hogy szakértők véleménye szerint rendkívül súlyos anyagi kárt okoztak a városnak. Valószínűleg ugyanezek a lelkiismeretlen egyének nehéz köveket helyeztek a Lunga-uccát keresztező hid feljárója elé is, azzal a szándékkal, hogy a jövőmenő autók a sötétben felboruljanak. Feljelentésre a IV. kerületi rendőrség illetékes kezei a legszélesebbkörű nyomozást indították meg és a jelek szerint máris a tettesek nyomában vannak. Hamarosan több letartóztatás várható.

LEGUJABB

Eden vezetésével angol bizottság utazik Moszkvába

Katonai szakértők szerint nem Nyugaton lesz a háború döntő mérkőzése

(STOCKHOLM.) (Dunaposta.) Az „Aftenbladet” svéd lap londoni levelezőjének jelentése szerint Maisky londoni szovjet nagykövet és Halifax lord külügyminiszter között legutóbb lefolytatott tárgyalások során a szovjet képviselője kifejezésre juttatta kormányának azt a kívánságát, hogy a Szovjet szívesen venné, ha a Moszkvával folytatandó angol-orosz kereskedelmi tárgyalásokra tényleges kormányfőket küldene ki Anglia. A Szovjet kívánságának megfelelően Eden dominiumi miniszterrel az élén fog az angol tárgyalóbizottság Moszkvába elutazni. A Szovjettel való kapcsolat egyébként ma domináló kérdés egész Angliában. Egyesek a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok bővítésén kívül más irányú közeledést is kívánnak létrehozni a Szovjet és Anglia között és ennek a felfogásnak Eden és Hudson külkereskedelmi államtitkár többször nyíltan kifejezést is adott. Chamberlain miniszterelnök azonban erős gátlásokat lát abban a tekintetben, hogy a kereskedelmi kapcsolatokon kívül Anglia és a Szovjet között politikai kapcsolat is létrejöhessen. London és Moszkva ilyen irányú kapcsolatát nagyon megnehezíti az, hogy a Szovjet csapatai elfoglalták Lengyelország nagyrészét, de ettől eltekintve is Chamberlainnak az a felfogása, hogy a szorosabb angol-orosz kapcsolat közvetve Németország érdekeit szolgálja. Eppen ezért az angol miniszterelnök, csak a Moszkvával való kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok kibővítését tartja időszereinek és szükségesnek. Bármilyen legyen is azonban a létesítendő kapcsolat, befejezett tény, hogy az angol tárgyalóbizottságot tényleges angol miniszter fogja Moszkvába vezetni.

A NYUGATI HADSZINTÉR HELYZETE

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati iroda jelentése szerint a nyugati hadszíntéren a legutóbbi német támadás óta nem történt fontosabb esemény. A németek azokra az üres területekre hatoltak be, amelyeket a francia előretolt csapatok már kéllő időben kiűritettek és megálltak az ellenállást tanúsító fő francia vonalak előtt. A német csapatok beásták magukat és jelenleg állásaik megerősítésén dolgoznak. Három napi rendkívül heves és szakadatlanul tartó tűzérési bombázás után is a németek ugyanazon a vonalon állnak, amelyen az offenzíva megindítása előtt, tehát a jól megépített és érintetlen francia fővédelmi vonal előtt. Ez a vonal természetesen közelebb van a Maginot-vonalhoz, amely megfelelő számú nehéztűzérővel rendelkezik és olyan módon leplezett, hogy az áttörési támadás megkísérlése eleve kilátástalan. A német csapatoknak most a leggyorsabb ütemben és az ellenséges tűzérő állandó bombázása közben kell megerősíteniük azokat az állásokat, amelyek meglehetősen távol vannak az állandó jellegű német erődítési vonaltól.

A DÖNTŐ MÉRKŐZÉS VÁRHATÓ SZINHELYE

(RÓMA.) (Dunaposta.) Tekintettel arra, hogy katonai szakértők megállapítása szerint a nyugati hadszíntéren úgy a Maginot vonal, mint a Siegfried német erődítési vonal áttörhetetlennek látszik és a kölcsönösen megkísérelhető áttörés nem bízathatna sikerrel, a hadviselő felek azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az erők döntő mérkőzését Európa déli és délkeleti területeire

csoportosítsák át. A déli és délkelet-európai államokat természetesen érthetően nyugtalanítja ez a terv, mert az érdekelt államok már kialakították azt a védelmi tömbjüket, amely szigorú semlegességük fenntartásával kívánja távol tartani magát a jelenlegi háborútól. Valószínűnek tartják, hogy ehhez a semleges blokkhoz, most már gyorsan csatlakozni fog Törökország is. Az együttes fellépés elháríthatja az Európa délkeleti részei felől a fenyegető veszélyt.

INDIA ÚJ HELYZETE

(LONDON.) (Dunaposta.) A lordok házában szerdán kezdtek meg annak a törvényjavaslatnak a tárgyalását, amely a dominiumok és India alkotmányjogi helyzetének rendezéséről intézkedik. Lithingow indiai alkirály bejelentette, hogy az angol kormány megvalósítja azt a tervét, hogy Indiát az angol dominiumok sorába emelje és ezzel politikai és gazdasági jelentőségét is növelje. A dominiummá való emelés és az új alkotmányjogi elrendezésre vonatkozó részleteket az angol politikai pártok vezetőinek és az indiai fejedelmek bevonásával megtartandó értekezleten fogják letárgyalni. Ennek a bizottságnak az indiai alkirály lesz az elnöke. Az új alkotmány egyidejűleg intézkedik arról is, hogy a hindu nép szorosabban kapcsolódjék be a jelenlegi háborúba.

A SKANDINÁV ÁLLAMOK ÉS A SZOVJET

(BERLIN.) (Dunaposta.) A legújabb nemzetközi események — német felfogás szerint is — szükségessé tették, hogy a skandináv államok tisztázzák helyzetüket a Szovjettel. Ebben a vonatkozásban azonban Németország éppen úgy távol fogja magát tartani a tárgyalásoktól és azok irányításától, amint azt tette a Szovjet és a Balti-államok új viszonyának rendezése során is.

„HATHATÓS IZELITŐ”

(RÓMA.) (Dunaposta.) A „Stampa” című lap az angol partok ellen német részről elkövetett legutóbbi tengeri és légi támadásokkal kapcsolatosan azt írja, hogy ezekkel még nem bontakozott ki teljes erővel a háború, hanem Németország csak hathatós izelitőt adott azoknak, akik a hosszú háborúra gondoltak és ilyenre kívántak berendezkedni. A német légi és tengerészeti haderő teljesítő képességének bemutatása ellenére Németország és Hitler még mindig hajlamos a békére, inkább, mint a háborúra, a békeajánlatra azonban Londonnak és Párisnak kell a feleletet megadnia.

AMERIKAI INTÉZKEDÉS AZ IDEGEN BUVÁRHAJÓK ELLEN

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt amerikai köztársasági elnök aláírta és életbeléptette azt a rendelet-törvényt, amely a hadviselő felek tengeraltjáróinak az amerikai partvizeken való kötelező magatartását szabályozza. A törvény értelmében az ellenséges haderőkhöz tartozó tengeraltjárók amerikai partvidékeken és vizeken nem tartózkodhatnak a víz alatt, hanem csak a felszínen. Kötelesek felhuzni azt a zászlót, amely nemzeti hovatartozásukat jelzi. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a Panama-csatornára, amelynek látogatását és használatát külön rendelet szabályozza. Amerikai felfogás szerint ez a törvény megfelel Amerika érdekeinek, biztosítja az amerikai kereskedelem biztonságát és az amerikai nép védelmét.

A PALESZTINAI HELYZET (JERUZZSÁLEM.) (Rador.) A palesztinai kormányzóság a nyugalom helyreállításával kapcsolatosan számos rendkívüli intézkedést megszüntetett. A zsidó és az arab lakosság között a kereskedelmi együttműködés megindult és olyan együttműködés jött létre, amely a gazdasági élet további zavartalanosságát és fejlődését biztosítja.

Esküt tesznek a NUF kötelekebe tartozó Diák-Arcvonal tagjai

(BUCURESTI.) (Rador.) A Nemzeti Ujjászületés Frontjának szervezési munkájával kapcsolatosan megalakítandó Diák-Arcvonal tagjai a frontba való belépésükkor a következő esküt kötelesek letenni:

„Hűséget esküszöm II. Károly királyi Öfelségének és esküszöm, hogy tiszteletben tartom azt az iskolát, amelyben tanulok. Esküszöm, hogy tiszteletben tartom az ország törvényeit és az államrendet és teljesítem főiskolai hallgatói kötelességemet. Isten engem úgy segélyen!”

A Diák-Arcvonal tagjai megkülönböztető jelvényeket fognak viselni és „Egészséget!” román köszöntéssel üdvözlnek egymást. Az egyetemek, műegyetemek és a többi főiskolák tanárai jogszerűen tagjai a Diák-Arcvonalnak, kötelesek a főiskolai hallgatókkal a legszorosabb kapcsolatot fenntartani, a diákok ünnepségein és gyűlésein pedig személyesen megjelenni.

— LEFÜLELTÉK A BESURRANÓ TOLVAJNÓT. Veszedelemes besurranó tolvajnt tett ártalmatlanná tegnap este a kolozsvári rendőrség bűnügyi osztálya. Két nappal ezelőtt Réthy Béláné, a Motilor-ut 69. szám alatt levő vendéglő tulajdonosnője bejelentette a központi rendőrségen, hogy a délután folyamán percek alatt titokzatos módon eltűnt a konyhában levő készletéből 2000 lej készpénze. A bevezetett nyomozás során azután tegnap este 7 és 8 óra között a bűnügyi osztály kezei a személyleírás és az adatok alapján lefűlelték a tettest Lakatos Anna szentpáli származású veszedelemes besurranó tolvajnt személyében. A vakmerő tolvajnt eleinte tagadni igyekezett, hogy valami köze is lenne a lopáshoz, de a súlyos nyomozási adatok alapján kénytelen volt bevallani, hogy ő lopta el a 2000 lejt, míg a károsult nő néhány percre átmént az ebédlőbe. Bűnlajstromának összeállítását után átadják a vakmerő tolvajnt az ügyésznek.

— MEGLOPOTT KERÉKPÁRTU-LAJDONOSOK JELENTKEZZENEK. A utóbbi hetekben szinte egymásnak adták a panaszosok a kilincset a rendőrség bűnügyi osztályán, akik mindannyian azt jelentették be, hogy a kerékpárjuk hol az üzletek előtt, hol az udvarukból titokzatos módon eltűnt. A rendőrség bűnügyi osztálya a panaszokkal kapcsolatosan a legerélyesebb és a legszélesebb körű nyomozást vezette be a biciklitolvajok közrekerítése érdekében, amely eredménnyel is járt. A bűnügyi nyomozók ugyanis az utóbbi két nap alatt rengeteg lopásból eredő kerékpárt szedtek össze és az orgazdákat is őrizetbe vették, akiknek a kihallgatásuk folyamatban van. Minthogy azonban a lopott kerékpárok egy részének egyes alkatrészei felvannak cserélve, a rendőrség bűnügyi osztálya a lapunk után is kéri, hogy a károsultak jelentkezzenek a központi rendőrségen, a bűnügyi nyomozók irodájában, hogy az ellopott kerékpárjukat felismerjék.

— SZEMÉLYZETÉVEL EGYÜTT ELSÜLYEDT EGY DUNAI BARKA. Brailából jelenti a Rador: A Dunán megrendítő tragédia játszódott le tegnap. Egy bárka, amelyen egy automobil volt és amelyet a Negoivul nevű uszályhajó vontatott. Giurgieni közelében víz alá került és pillanatok alatt elsülyedt a bárkán levő kísérő személyzettel együtt. A vízbe fulltak közül eddig csak Costache Margea Brailából származó hajósnak személyazonosságát tudták megállapítani.